

ШТА СЕ „КУВА“ У „БУДВАНСКОЈ РИВИЈЕРИ“ (2)

ИНТЕРЕСИ ИСПРАЗНИЛИ КАСУ

Раднички савјет Хотелско-туристичког предузећа „Будванска ривијера“ на сједници одржаној 1. новембра је усвојио одлуку о пословном резултату за период јануар-септембар из које проистиче да је у овом периоду остварен укупни приход од 455.437.569,20 динара, да су трошкови пословања били 451.760.064,00 динара, а остварена добит само 3.677.505,20 динара, с тим што је и она отишла за измирење обавеза. Резултати су дosta слаби, а што су такви показања анализа која следи. На овакве резултате дјеловали су унутрашњи и спољни фактори (стопа инфлације била је 108 одсто, замрзнути курс динара, треба сагледати колико су биле рационалне набавка и потрошња...). С обзиром да ће у четвртом кварталу укупан приход бити око 50 милиона динара, а трошкови много већи (само за личне дохотке треба исплатити 71 милион очекује се да ће се пословна година завршити с губитком од 100 милиона динара.

Тако је било на сједници Радничког савјета, а четири дана након тога, Драган Недовић (бивши директор ХТП „Будванска ривијера“) који је на лични захтјев ослобођен дужности директора баш на сједници Радничког савјета 1. новембра) сазива конференцију за штампу и саопштава да је ове године „Будванска ривијера“ успјешно пословала, да је зарађено 15 милиона динара, а да је деветомјесечни пословни резултат слаб јер су у њему приказане све тзв. дубиозе из прошле и ранијих година. По његовој рачуницама трошкови који терете ову пословну годину су баш 100 милиона динара, а углавном се састоје од кредита и камата на кредите. Поменује је и књиговодствују гимнстику којом је 1990. године оптерећена обавезама из претходне, замјерајући надлежним службама и руководиоцима што приликом саопштавања деветомјесечног биланса нијесу рекли да је он такав управо због ранијих обавеза.

Ово, у сваком случају мање објашњава пословни крах најзначајнијег привредног колективи, а више говори о односима у „Будванској ривијери“, који су посебно дошли до изражaja у овој години. Јед, подсјетимо, „Будванска ривијера“ је од свог настанка (од почетка ове године када се бивша ОУР „Будва“ трансформисала у друштвено предузеће) у организационој кризи, пошто су одмах почеле приче о скорању рездавању у самостална предузећа која би одговарала „границама“ некадашњих пет основних организација удруженог рада. Неки су то хтели да ријеше одмах у марта, чак су тражили и понижте конкурсе за директора предузећа, па је већ тада било јасно да ће „Будванска ривијера“ бити кратког вијека, и у таквим условима, без већих шанса за успјешније посlovanje. (А како је примљено ступање на дужност тада новог, а сада већ бившег, директора на дужност, говори и подatak da за њега није било канцеларије, док је није нашао у пословној згради „Монтенегротуриста“!)

Та организaciona криза „Будванске ривијере“ само је дио, етапа, константних организационих промјена, расправа и сукоба око шема, најтица и предлога нове организације и трансформације. Посебно је то дошло до изражaja након тзв. „окрупњавања“ прије четири године, када су шест тадашњих ОУР-а, уз запажену политичку мобилизацију, спојене у ОУР „Будва“. Бивше

- Најављен губитак на крају године од 100 милиона динара.
- Да ли је неслога у овом колективу обезвриједила сву зараду?

ОУР су тешко прихватиле губљење тог статуса, па су пошто нијесу смјеле јавно да то изнесу / покушавале да „никим ударцима“ допринесу пословном неуспеху тог насиљног заједništva. Уочи окрупњавања је, тако енормно повећан број сталних радника, а недавно саопштени упоредни подаци недвосмислено указују како је ОУР „Будва“ из године у годину слабије пословала, па је једном, изгледа, и морало доћи до губитка.

Анализирајући развој предузећа у периоду од 1985. до 1990. године надлежне службе „Будванска ривијера“ су установиле да је пословање у три године након интеграције знатно више него прије интеграције. Развој је стагнирао (изузимајући „Словенску плажу“), хотелски капацитети су три године прије интеграције коришћени 164,3 дана, а након интегра-

ВИШЕ НОЋЕЊА

ИКАО је у хотелима ХТП „Будванска ривијера“ у октобру остварено мање ноћења него у истом мјесецу прошле године, укупан број ноћења у првих десет мјесеци 1990. године већи је него претходне године: у периоду јануар-октобар остварено је 1.208.036 ноћења, 89.585 или 9 одсто више него у истом периоду прошле године. Пораст броја ноћења је највећи у „Светом Стефану“ (122%) а најмањи у „Бечичкој плажи“ (105%). Хотелски капацитети просјечно су коришћени 48% (у „Светом Стефану“ 44, а у „Авали“ 59%).

Домаћих гостију у хотелима „Будванска ривијера“ ове сезоне било је више 13% (у „Словенској плажи“ мање 24%, а у „Паласу“ 123% више него прошле године), а иностраних више 8%. У структуре иностраних туриста и ове године доминирају Британци и Њемци, док је примјетан пораст броја гостију из Италије и Аустрије, и смањење броја гостију из скandinavских земаља.

ције 143 дана, или 13% мање. Број радника је у посљедње четири године растао по годишњем стопу од близу 2 одсто. Трошкови су у укупном приходу прије интеграције били просјечно 48,8%, а након интеграције 57,44% или 15%. Доходак из укупног прихода је пао с 51,14% на 42,55% или за 20,19%. Добит је од 9,71% пала

на 6,59%, што значи да је економска ефикасност у посљедње три године пала за читавих 47%. Са просјечног личног дохотка из 1986. године од 558 ДЕМ, радници су „пали“ на 275-282 ДЕМ, што је тек недавно побољшано. Итд. итд.

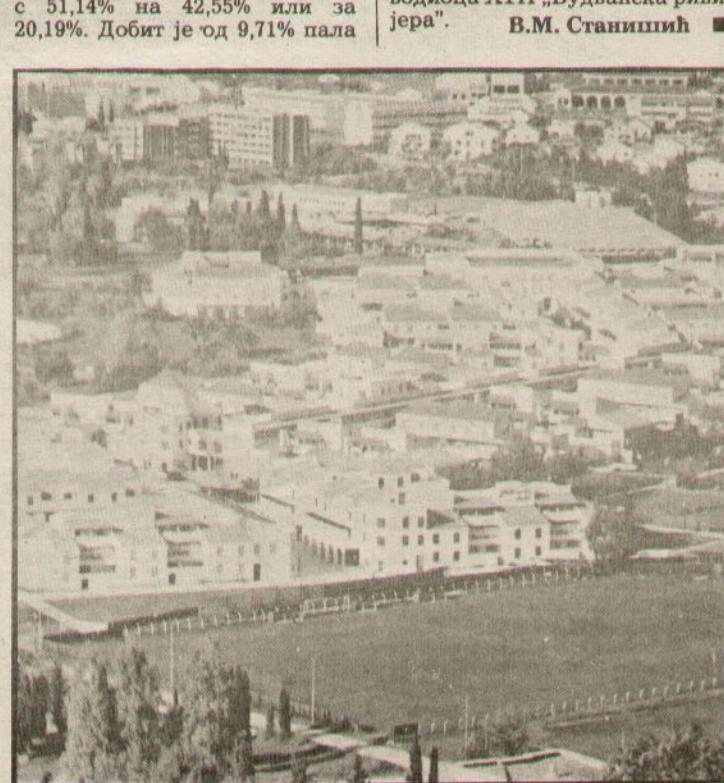
Овакви трендови и „дубиозе“ из претходног периода произвели су и slab деветомјесечни пословни резултат с озбиљном најавом губитка на крају 1990. године. (А да ли су ових трендова почетком године приликом расписивања конкурса за директора новососновалог предузећа „Будванска ривијера“ били свјесни они из руководства ОУР „Будва“ од којих није нико конкурсар са првог човјека новог колективи, или Драган Недовић, једини кандидат на конкурсу, просудите сами!)

Анализом Плана новчаних токова (ликвидности) за 1990. годину утврђено је да се трошило више него што су дозвољавале финансијске могућности, да се нијесу сви понапали домаћински.

Након свега, умјесто утврђивања узрока пословног краха „Будванске ривијере“, па и одговорности у овом колективу су одлучили да се развоје у шест самосталних (мјешовитих) предузећа. Колико је које заслужан за „доказивање“ да заједништво у угоститељско-туристичке привреде наше општине не може опстати, питање је о коме се не расправља. Умјесто тога, пословне јединице предвођене својим руководиоцима, већ знају да ће им бити боље, и то много боље, као се издвоје у самостално предузеће. Да ли им тај, јарям заједништва баш није дозвољавао да боље раде, истовремено их присиљавају да више троше него што објективно могу, или су адuti за осамосталљавање још у рукаву, показање вријеме.

На крају, иако у економији нема чуда, тешко је (бар сада) друугаји назвати „патент“ који је угоститељско-туристичку привреду будванске општине довео до губитка. Је ли баш толико крив систем и из њега пристапили услови привређивања, или су томе више допријели они који су га овде примјенивали и спроводили, или... Изјвесно је само да је каса празна и да је то права легитимација радника и руководиоца ХТП „Будванска ривијера“. ■

Б.М. Станишић ■

НАША НЕБРИГА

КАКО УМИРУ МАСЛИНЕ

Не тако давно, у Паштровићима је постојао диван обичај: сваки мушкарац био је дужан да засади између 20 до 50 стабала маслина да би могао да се ожени!!! Обичај се одржао до пред сам рат и представљао био је у ствари више однос према дрвету које живот значио него правила. Није неobično ако се зна шта је маслина за овај, тада неразвијени, и сиромашни крај значила.

Маслинарство је од давнина, на Црногорском приморју било главна привредна грана. Маслина, чији више стабала користан плод, човјек користи, била је хранитељица и спаситељица народа у тешким временима. Како се онда догодило да је људи забораве, запусте, да ову привредну грану туризам потпуно потисне?? Зар нису могле заједно??

Маслине данас тико умиру то је тужна стварност. Од такозване тре смрти маслине, запуштености, урбанизације и пожара ова грешка је најтежа. За само пар дана уништи и на хиљаде стабала. У овогодишњем пожару напримjer, који је почетком августа захватио око 900 хектара Паштровске горе и Режевића, изгорело је 2.650 маслинovих стабала просечне старости око 200 година. И тако у сваком летњем пожару маслине гину, а не памти се да је неко засадио нове.

Како су маслине некада коришћене и одржаване говори нам Миши Шољаг из Петроваца, директор барске уљаре још 1949. године, и сам власник маслињака и велики поштовалац овог корисног и пленимотворног дрвета.

— Прије 41 годину на подручју од улица на Дебелог Бријега било је око 500.000 стабала која су дала око 100 вагона уља годишње, и то несавremenom обрадом. Монопол прераде уља за ово подручје држала је чувена уљара браће Марђа у Бару, који су са високим квалитетом уља добијали награде на смотрама у Паризу, истиче Шољаг. Уљара је након рата национализована. Прерада маслине са Црногорског приморја била је савремено опремљена, имала је и рафинерију и екстракцију, па се такозвана комина, прерадила за техничко уље, и на крају коришћена као погонско гориво. Тако је уљара имала и своју погонску енергију, пару и струју, која је по некад и другима у Бару позајмљивана. Некада су Италијани и Дубровčani бродовима долазили по комину, а данас се она баца.

Сада је уљари у Бару производња маслинovог уља споредан производ. Наиме од око 100.000 стабала која су дала око 100 вагона уља годишње, и то несавremenom обрадом. Монопол прераде уља за ово подручје држала је залемарући и готово безнадежан у производњи уља барске уљаре.

Маслине су уништене, објашњава даље Миши Шољаг, и ово мало што је остало уопште се не обраћује.

— Родија готово да и нема, а сматрам да развијено маслинарство за овај крај не би имало мањег значаја од туризма. Просто је несхватљива небрига друштва а и власника маслињака према овом дару природе. Маслинovo уље је храна, лијек, средство за размјену јер се за уље све могло добити. Које имао маслине немаштине се није морао бојати. Уље је било равно злату, и чувано је као злато у специјалним каменим пилима којих такође више нема. Јуди су маслини и споменике поиздадији јер им је животе спашавала.

Петровац је некада имао четири, пет милиона за цијеље маслина, а данас ни једнога. Међутим, занимљиво је напоменути да је први човјек који се значајније посветио маслинама, и послје дужег времена подигао први млин, набавио прву пресу за цијеље, био континентал, човјек из Србије, старјеница манастира Режевићи, игуман Мардариј Шипковић, који је у овај крај дошао 1987. године.

— Више сам се посветио маслинама и манастиру, каже игуман Мардарије, него сва будванска општина, поред које све може да пропадне. Маслине сам уредио, млин по-дигао сам. Ове године пожар ми је одnio 96 стабала. Од продаје уља манастир остварује значајан приход. Долазе странци, највише Италијани и купују га. Али сам човјек мало на заштити може да уради. Због туризма на све друго се забављава. А туризам је велика варка, летећа птица. Јуди су полудјели, застарили са богом и природом па су и маслину заборавили. Нема рода већ три године, маслине гину од пожара, путеви их односне градње такође, нема помоћи им од општине ни од зајвода за заштиту из Бара. Умиру и због корова и трња у које су обрасле. Требало би обновити стари обичај, или тако да сваки мушкарац бар опсипи до 50 стабала од корова. Сваке године их је мање; што у пролеће избројиш, у јесен не зајекнеш. Однесье ватра и градња, а нико не сади.

И заиста, мјештани се сјете својим маслинома тек приликом какве градње, када их папрење наплаћују од инвеститора, најмање по 1.000 њемачких марака за комад. И тако сада увозимо и уље и конзерве маслине од наших сусједа, Грчке и Италије, чији маслињаци, знамо то добро сви, задивљују, изазивају заист, и показују како, ипак, поједицама, колико год то желио, сам без организоване помоћи и бриге државе на заштити и обреде парцеле за нове плантаже.

Тужно данас изгледају маслињаци, нијеми сведоци човјековог отуђења од природе, и то баш у крајевима где „све је природа“, и где се још увијек од природе и живи. Шта је обичан људски вијек и људска заблуда према вијеку једне маслине, оне из Бара напримjer старе „само“ 2.000 година.

Бранко ПЛАМЕНАЦ

САРАДЊА „МОНТЕНЕГРОТУРИСТА“

ЗАЈЕДНИЧКО ПРЕДУЗЕЋЕ

СЛОЖЕНО хотелско-туристичко предузеће „Монтенегротурист“ и фирмa „Алфа експорт“ из италијанског града Тревиза потписали су уговор о оснивању мјешовитог предузећа „Монт Итали“ чија ће дјелатност бити спољна трговина и инвестирање у угоститељске, туристичке и трговачке објekte. „Монтенегротурист“ је у оснивању заједничког предузећа уложио 60%, а „Алфа експорт“ 40% капитала, а у том односу ће се дијелiti и добит.

ПРЕДСТАВЉАЊЕ СК ЦРНЕ ГОРЕ У БУДВИ

ПАРТИЈА ЉУБАВИ, РАЗУМА И ТОЛЕРАНЦИЈЕ

Ухалама Јадранског сајма, пред око 4000 приступних, 24. новембра извршено је представљање СК Црне Горе. Била је то спектакуларна приредба, слична онима које су комунисти прије тога, бурно поздрављани од својих будућих бирача, имали у Титограду, Никшићу и другим мјестима Црне Горе.

Истичући заслуге, али и грешке комуниста у дугом периоду владавине у источним и нашој земљи, **Мирослав Ивановић**, предсједник Општинског комитета СК Будве је, између остalog рекао:

— За све су данас, што није варало и што не варала, криви комунисти. Ако је некада нашим присторија и кружио баук комунизма, данас узвијек кружи прича о злом тиранину. Ту причу, управо, шире они који су не само служили досадашњем режиму, него су у њему имали и највеће привилегије.

Милица Пејановић-Буришић је истакла да програм СК Црне Горе нуди бољи живот. Ми, казала је она, који смо га направили и који намјеравамо да га реализујемо, нисмо ковачи лажне среће, већ обични људи, дио овога народа. И тај народ ћемо увијек слушати, јер је политика коначно смила с небеских висина у масе.

Истичући да се комунисти залажу за федеративну Југославију у којој ће Црна Гора као суверена држава грађана, равноправних народа и народности бити један од њених дјелова, **Милица Пејановић** је нагласила „и ми смо намјерени ини у Европу, ону о којој пјева Тото Котуњо, али у њу нећемо на књажевину, нити тражимо ичију милостину. Својим знањем, памћењем и вриједним рукама учинимо све да Црна Гора буде модерна држава. СК Црне Горе каже одлучно не свима који унose мржњу у наше душе, јер ми смо партија љубави.

ТРИБИНА НАРОДНЕ СТРАНКЕ У ПЕТРОВЦУ

ЗА ДОСТОЈАНСТВО ЧОВЈЕКА

У ПЕТРОВЦУ је, у сали друштвеног дома, која је била испуњена до посљедњег места, 10. новембра одржана Трибина Народне странке, која у Црној Гори има све више присталица, говорили су њен предсједник др **Новак Килибарда** и први човјек изборног штаба странке **Јован Маркуш**. Потом су њих двојица одговарали на питања учесника трибине којих је заиста било доста.

Уз посебно налашавање да говори у Паштровићима, том славном племену, које је у својој дугој историји одолијевало најездама разних непријатеља, бијући непрестано битку за очување имена, вјере и традиције у чemu је и успјело као ријетко које, и да га то обавезује на „јјерене“ ријечи, др **Новак Килибарда** је истакао да се његова странка прије свега бори за достојанство човјека и враћање његовим темељним вриједностима. Она по његовом мишљењу има историјску мисију да опомене Црногорце да се врате својим светосавским и његошевским извориштима. Црна Гора је матица ободске Ђиприлице, српска црква је у Црној Гори преузела државотворну улогу („Олтар прави на камен крвави“), Црногорци су на Мојковицу у поставили аманет братског јединства са Србијанцима. Својим настојањем да се Србија и Црна Гора духовно уједине Народна странка не чини ништа друго него наставља поса који је започео Немања, а којему су стремили сви владари српски од ума и замаха, међу њима Свети Петар, Његови и карађорђе.

И овога пута **Новак Килибарда** је морао да се огради од бројних неаргументованих напада на њега, друге челикнице и саму странку. Неистине и лажи појављују се у новинама које излазе у сјеверозападним дјеловима земље из пера црногорских наручених „дописника“, који погађају мисли сво-

јих уредника, изгледа за масне хонораре. Још једном је **Килибарда** истакао да његова странка није четничка, да је то грозна подвала од стране оних које хвата паника када виде колико Народна странка има присталица у Црној Гори, да не продаје Црну Гору, већ упорно понавља да ће она бити држава макар имала и 20.000 становника, јер на то има историјско и свако друго право.

Одговарајући на бројна питања др **Килибарда** и **Јован Маркуш** су истакли да Народна странка има дубоко поштовање према свима који су погинули за слободу свог народа, да је ова странка јестоки противник Савеза реформских снага и главног „реформатора“ **Анте Марковића**, „који се на Козари залаже за Југославију, тамо где је више гробова него људи, а ни једном то не покуша у Загребу, негде друго по Хрватској или Словенији, где су избори завршени“, да се и ова странка залаже за Европу у „коју ћемо не као лаке већ као Европљани, јер смо то били“, да су неоправдан напади на великог писца Добрину Ђошића, „који је доносио част оној плочи на Његошевој Биљарди, јер на њој има имена који нису заслужили да носе награду са именом јединственог генија“ и слично.

На Трибини је речено да ће ова странка имати три велика народног збора, који ће услиједити прије избора који су назначани за 9. децембар. Један ће бити на сјеверу Црне Горе, други у Никшићу, а трећи у Подгорици.

Треба нагласити да је скуп у Петровцу протекao без и једног индигента и – достојанствено. Једина мрља је „вербални“ напад на др **Килибарду**, који је услиједио прије почетка трибине у једном угостиtelском објекту. У питању је било недолично понашање једног човјека према челикници.

С.Г.

ви, разума и толеранције. Дакле не, свим мештајима које је џаље Ругова, свим великосрпским барјактарима, свим заштитницима дјела Штедимлије и Секуле Дрљевића.

Наглашавајући да свој оптимизам пред изборе темељи и на сазнању да добро познаје своје политичке противнике, **Мило Букановић** је рекао: „У конкурентским странкама су све наши дојучији другови, који су с нама заједно радили, па нас напустили. Да су били добри и кадри побијидити не би отишли. За њима не жалимо јер бивши су увијек – бивши“.

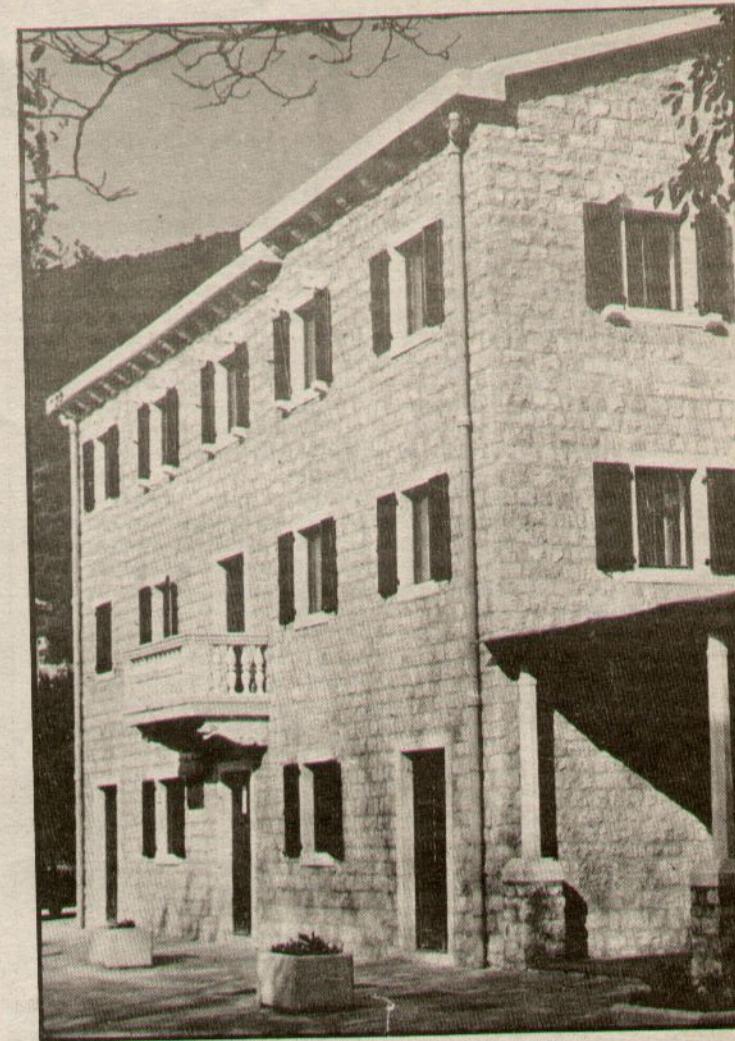
Ненад Бућин, члан Предсједништва СФРЈ, подржао је овакву резоновања **Букановића**.

— Наше шансе су у оној мјери безумља коју нуде други, истакао је **Бућин**. — Све што је код нас било лоше, пошло је код других и то је за нас плус, а за њих минус. Има, истину, још једоумица па и стражња, али итекако и жеље да се не вјерије у црну перспективу. Само у заједници која се зове Југославија могуће је остварити свеукупан бољијак, па вјеријем да ће народ брзо прочитати све one који нуде међе, сукобе и братобујаштво. Комунисти су успјели да зближе народе и у много тежким тренуцима од данашњих, па им је стога разумно дати шансу и надаље“.

Члановима СК и симпатизерима обратили су се и **Светозар Маровић** и **Момир Булатовић**, бурно поздрављени од приступних. У име Будвана гости су поздравили **Нико Радуловић**, **Илија Каџанегра** и **Иван Петричевић**, као и предсједник Секције „Голи оток“ **Мило Вујошевић**.

У забавном дјелу програма учествовали су првак Црногорског народног позоришта **Бранислав Вуковић**, **Јелена и Ивана Жигон**, **Горица Поповић**, **Мима Карапић** и естрадни умјетници **Тома Здравковић**, **Бранка Шћепановић**, **Зоран Калезић** и групе „Галија“ и „Ласер“.

С. Грегорић

ПРЕДСТАВЉЕНА ДЕМОКРАТСКА СТРАНКА

СУВЕРЕНА НАЦИЈА НЕ ПОСТОЈИ

Комунистички унитаризам је био суштина југословенског федерализма, а федерализам заправо није ни потојао у протеклих пола вијека Титове Југославије, рекао је 2. новембра на представљању Демократске странке, у Будви др **Богољуб Шијаковић**.

Шијаковић је рекао, да је Демократска странка против националистичке државности, какву пријељује Хрватска демократска заједница, али је за демократску федерацију, gdje је основа државе бити право.

— Не може једна држава бити демократска, а да не буде грађанска. Таква држава за коју се залаже Демократска странка зна за два облика суверенитета: суверенитет народа, који је заправо суверенитет грађана оличен у њиховим грађанским правима и суверенитет државе у смислу њеног признавања у међународној заједници. Нешто као суверена нација напроче не постоји.

Залажемо се за Југославију као демократску федерацију, за државу чији Устав мора да садржи повељу слободе, а да власт раздјељује тако да надлежности федерације

обухвате одбрану земље, спољну политику, царине, централну банку, савезни порез и уређење привреде на темељу слободне економије.

Модерна држава је грађанска држава, наствио је др **Шијаковић**. Стога се може казати да је модерна држава правна држава. Не може једна држава бити демократска, а да не буде грађанска. Управа за такву Црну Гору се залаже Демократска странка, да је за Црну Гору као државу грађана, а не припадника ове или оне нације. Када се Црна Гора одређује као држава Црногораца, Срба, Муслимана, Шиптара и свих других који у њој живе, онда то изазива питање: колики треба да буде број припадника неке етничке групе да би њој „припадала“ Црна Гора? И да ли се Устав мијењао чим би нека етничка група испунила или изгубила бонус? Осим овог постоји и један сасвим реалан проблем: неке националне мањине у Црној Гори већ наговјештавају да ће бранити некакву „своју“ територију и управо тако показују потпуно одсуство елементарне лојалности према држави у којој хоће да су равнopravni.

С. П

У БУДВИ ФОРМИРАНА СЕКЦИЈА УДРУЖЕЊА „ГОЛИ ОТОК“

НИСМО БИЛИ ИЗДАЈНИЦИ...

У БЕЧИЋИМА је 17. новембра, основана Секција Удружења „Голи оток“ за нашу општину. Нашли су се на окупу заточеници послијератних казамата у нашој земљи, који су, окарактерисани као информбомби, доживјели најтежа мучења и поникења која сајврмена историја биљежи. Њих 13, имали су много тога да кажу, рекли су такође доста, али не с намјером да се свете за зла која су им направљена него са сасвим другим циљем: да новом систему у нашој земљи и новим руководствима њихово страдање буде својеврстан наук.

Мило Вујошевић, који је пет година био у затворима, заложио се за подршку младом црногорском руководству које им је, како рече омогућило да се коначно слобodno састану и са њих дијелом скинуле неzaslужene хипотеке коју су дуго носили.

— Подржавам програм СК Црне Горе и његове челикнице, и оштро осуђујем све one који би продавали ову земљу, истакао је **Јован Иванчевић**. — Тражимо да се сасвима ујединимо у једном уговору, па у једном издавању горе него издавањици (усташе, четници и други). Досад

смо били без готово никаквих права и тражимо да се званично ослободимо незаслужених квалификација које су нам „пришићене“. То треба да уради Скупштина Црне Горе.

Милослав Лалић је примјетио да је истина младо руководство Црне Горе учинило доста за страдалике политичких казнило након рата, али и додао „ни смо још увијок грађани другог реда, борци се још увијок саражњују у тишини без вијенача, још увијок смо људи ван закона“.

— Иако је развијашћено титоистичко руководство, нас би и даље пратили шпијуни и двојничари да није уједињено. — О нашим страдањима се сада доста пиše, али те муке и понижења не би исписали ни такви мањови ријечи, какав је био један Достојевски, напримjer.

Будвански свједоци гојootочke драме упутили су доста оптужби на рачун интервјују Јове Капићића, генерала и народног хероја актера великих мучења, датог у емисији „Рефлекси“ Телевизије Титоград. „Негова се прича, речено је, не разликује од метода мучења које је измишљала Марија Зелић-Поповић и други мучитељи на Голом отоку.

Просто је смјешно, али и жалосно да за овај паклени оток, Капићић каже да је рајско острво, а врхуна ступидности је његова твrdњa да су се осуђеници тукли између себе, да испедицији нису правили зла и да нико није убијен. Набројена су, само да стране ових људи, на десетине имена часних бораца НОР-а који су свирепо уморени на Голом отоку, Уљану, Гргуру и другим мучилиштима.

— Јову Капи је била пружена шанса да каже ко је творац Голог отока, али он је није искристио, рекао је **Никола Зец**, „вијешампion“ по трајању логорашког стажа (18 година).

— Требао је да каже ко је измисlio ово и друга мучилишта и да нагласи да је он само извршавао наређења. Није тачно да су послије ликвидирања Градишка услови у логорима били бољи. И послије тога лично сам чују Капу, како је говорио: одрицаћете се мајчиног млијека, а и јести једни друге ако буде требало.

ИЗБОРИ '90.

КО СУ КАНДИДАТИ

На више страначким изборима заказаним за 9. децембар грађани Црне Горе бирају одборнике за скупштине општина, посланике у Скупштини СР Црне Горе, чланове Предсједништва и предсједника Предсједништва СР Црне.

За 40 одборника у Скупштини општине Будва до предвиђеног рока (19. новембар у 24.00) поднijете су четири листе кандидата са 107 имена. Кандидатске листе су поднijеле Народна

странка, Савез комуниста и Савез реформских снага и један независни кандидат. Грађани ће гласати за једну од те четири листе, а на основу броја гласова утврдиће се и колико ће која странка имати мјеста у општинском парламенту. (На примјер, ако једна странка освоји 15 мјеста, одборници ће постати првих 15 кандидата с њене листе).

На листи кандидата за

посланике у Скупштини СР Црне Горе грађани ће моћи да гласају највише за два кандидата, колико ће и имати мјеста у републичком парламенту наша општина.

Између предложених кандидата за чланове Предсједништва СР Црне Горе, грађани ће моћи да гласају највише за четири, а између кандидата за предсједника Предсједништва, само за једног.

У овом броју "Приморске новине" представљају листе кандидата за одборнике Скупштине општине, листу кандидата за посланике Републичке скупштине, и листе кандидата за чланове и предсједника Предсједништва СР Црне Горе.

Кандидатске листе и кандидати су представљени по азбучном реду презимена, а поједине листе кандидата за одборнике по редосљеду који су утврдили саме странке.

ЛИСТА КАНДИДАТА ЗА ИЗБОР ОДБОРНИКА У СКУПШТИНИ ОПШТИНЕ БУДВА

Народна странка

1. Недељко-Нешо Божовић, 2. Бранко Кажанегра, 3. Др Живадин Петровић, 4. Бранко Ивановић, 5. Ђуро Бечић, 6. Зоран Голиш, 7. Драган Станишић, 8. Бранко Дивановић, 9. Илија Медиговић, 10. Владислав Пламенац, 11. Соња Петровић, 12. Будислав-Цале Марковић, 13. Миодраг Ивановић, 14. Јово Франићевић, 15. Светислав Лутовац, 16. Бранислав Плавшић, 17. Бранко Сарић, 18. Марко Чолан, 19. Горан Калезинић, 20. Зоран Филотић, 21. Драго Ђурић, 22. Вељко Драговић, 23. Милорад Митровић, 24. Бранислав Вујовић, 25. Драгољуб Поповић, 26. Ђуро Кентера

Савез комуниста

1. Мирослав Ивановић, 2. Ђорђије Прибилић, 3. Илија Б. Кажанегра, 4. Нико Радуловић, 5. Лука М. Рафаиловић, 6. Вожислав Франићевић, 7. Љубомир И. Борета, 8. Никола Кентера, 9. Јоко Л. Борета, 10. Марко Н. Медиговић, 11. Никола Краповић, 12. Бошко Перазић, 13. Рајко Куљача, 14. Михаило Бацковић, 15. Војо М. Грговић, 16. Божена Јелушинић, 17. Михаило Бацковић, 18. Ђорђе Медин, 19. Љубо Рађеновић, 20. Душан Божовић, 21. Гојко Јовчић, 22. Блажко Мартиновић, 23. Боро Лазовић, 24. Радомир Вукићевић, 25. Желько Јеротић, 26. Гојко Љубановић, 27. Марко Андровић, 28. Анте Делоник, 29. Никола Баконовић, 30. Јово У. Зеновић, 31. Драган Миковић, 32. Владимир Дапчевић, 33. Драган Трифуновић, 34. Пере Раденовић, 35. Нада Д. Јовановић, 36. Веселин Дабовић, 37. Милорад Шољага, 38. Владимир Тичић, 39. Сенка Ивановић, 40. Војо Д. Вуковић.

Савез реформских снага

1. Зоран Р. Дулетић, 2. Симо Арменко, 3. Др Милија Шуковић, 4. Вуксан Митровић, 5. Никола Милошев Калајурђе, 6. Др Милош Марковић, 7. Владимира Вуковић, 8. Слободан Франо-Миле, 9. Раде Ратковић, 10. Драгай Иванчевић, 11. Мира Деловић, 12. Вјера Радуновић, 13. Станко Думнић, 14. Олга Дудић, 15. Анте Петковић, 16. Андрија Андрић, 17. Радомир Перовић, 18. Весна Радуновић, 19. Радivoје Мрваљевић, 20. Рожа Доротеа, 21. Недељко Божовић, 22. Љиљана Крловић, 23. Зоран Лазовић, 24. Вељимир Франовић, 25. Милан Гогић, 26. Марко Рађеновић, 27. Родољуб Мијушковић, 28. Драган К. Марковић, 29. Милодара Секулић, 30. Никола Перовић, 31. Радмила Анђус, 32. Миодраг Радуновић, 33. Невенка Николић, 34. Срђан Балабушић, 35. Хуснија Медуњанин, 36. Гојко Вуксановић, 37. Миодраг Бајковић, 38. Гавро Милачић, 39. Пере Јовановић, 40. Ђорђе Мијановић.

Независни кандидат

1. Видео Сјеклоћа

БИРАЧКА МЈЕСТА

ОПШТИНСКА изборна комисија је за предстојеће изборе одредила десет бирачких мјеста на којима ће грађани гласати према изводима из бирачког списка који су урађени за свако бирачко мјесто. То су: 1. Петровац – просторије Мјесне заједнице, 2. Буљарица – Друштвени дом, 3. Свети Сте-

фан – просторије Мјесне заједнице, 4. Бечићи – просторије Мјесне заједнице, 5. Браћи – кућа Митра Мартиновића, 6. Будва II – Одмаралиште БИП, 7. МЗ Будва I – Зграда „Зета-филма”, 8. МЗ Будва I – Зграда Скупштине општине, 9. Будва I – просторије ДП „Монтенегропромет”, 10. МЗ Будва I – просторије аутокампа ЈАЗ.

КАНДИДАТИ ЗА ПРЕДСЈЕДНИШТВО РЕПУБЛИКЕ

За чланове Предсједништва СР Црне Горе предложено је 16 кандидата: Слободан Берберовић (Народна странка), Момир Војводић (Народна странка), Проф. др Слободан Вујачић (Независни кандидат), Др Новица Вујошевић (Социјалистички савез), (Радош Кнежевић (Народна странка), Божо Ковач (Савез реформских снага), Др Шефкет Крчић (Независни кандидат), Зарија Лекић (Савез реформских снага), Светозар Маровић (Савез комуниста), Др Сефер Међедовић (Демократска коалиција Странке демократске акције), Демократског савеза и

Странке равноправности) Хазбо Нухрановић (Савез комуниста), Др Милица Пејановић – Буришић (Савез комуниста), Проф. др Гавро Перазић (Савез комуниста), Славко Перовић (Савез реформских снага), Др Борислав Филиповић (Народна странка) и Др Палјка Цамај (Савез реформских снага).

За предсједника Предсједништва СР Црне Горе предложена су три кандидата: Мр Момир Булатовић (Савез комуниста), Проф. др Новак Килибарда (Народна странка) и др Љубиша Станковић (Савез реформских снага).

НАПОМЕНА

НАКОН закључења листа дошло је до неких промјена на листама кандидата за посланике у Скупштини СР Црне Горе и чланове Предсједништва СР Црне Горе, које смо дужни објавити.

На листи кандидата за Предсједништво СР Црне Горе више нијесу проф. др Гавро Перазић, чију је кандидатуру одбила Републичка изборна комисија због неиспуњавања Законом утврђених услова о преバイалишту, и др Шефкет Крчић који је одустао од кандидатуре.

На изборима у нашој општини за посланике у Скупштини СР Црне Горе неће учествовати кандидат Демокришћанске (православне) странке јер у предвиђеном року нијесу отклонили недостатке, што им је наложила Општинска изборна комисија.

Утврђен је и редосљед листа кандидата за одборнике и посланике. На гласачком листићу за одборнике у Скупштини општине први ће бити Савез реформских снага, други Независни кандидат, трећи Савез комуниста, четврта Народна странка, а на гласачком листићу за републичке посланике први ће бити кандидат Савеза комуниста, друга Народна странка, а трећи Савез реформских снага.

КАНДИДАТИ ЗА ПОСЛАНИКЕ

У СКУПШТИНИ СР Црне Горе која броји 125 посланика грађани општине Будва бирају два посланика. Кандидати за избор посланика у Републичку скупштину предложили су Народна странка, Савез комуниста и Савез реформских снага, као и Демокришћанска православна странка која нема свој

облик организовања у нашој општини, али је искористила законску могућност да предложи кандидате у нашој изборној јединици.

Кандидати за посланике су: Бранко Б. Кажанегра (Народна странка), Илија Б. Кажанегра (Савез комуниста), Мр Милутин Лалић (Савез ком-

униста), Др Митар Љубишић (Народна странка), Сретен Мрвљевић (Демокришћанска православна странка), Драган Поповић (Демокришћанска православна странка), Раде Ратковић (Савез реформских снага) и Слободан Франовић (Савез реформских снага).

ПСОВКА

– Странко једна!

Карикатура: Фери ПАВЛОВИЋ
(ПОБЈЕДА)

ИЗБОРИ '90

ГЛАСАЊЕ за избор одборника односно посланика обавља се на бирачким мјестима. Бирачка мјеста одређује општинска изборна комисија, на предлог општинског органа управе у чији дјелокруг спада војне опште бирачког списка, најкасније 15 дана прије одржавања избора. Свако бирачко мјесто означава се редним бројем. Општинска изборна комисија, најкасније десет дана прије одржавања избора, оглашава која су бирачка мјеста одређена и који ће грађани гласати на поједином бирачком мјесту. (Члан 51.)

У просторији одређеној за гласање уредиће се посебан простор тако да нико не може видjetи како грађани попуњавају гласачки листић. (Члан 52.)

Потврђене листе кандидата морају бити истакнуте на бирачком мјесту, тако да буду доступне сваком грађанину који гласа. Надлежни општински орган управе дужан је правовремено обезбиједити да простор који је општинска изборна комисија одредила као бирачко мјесто буде привремен и отворен за вријеме гласања. Као бирачко мјесто сматра се зграда у којој се гласа и двориште зграде у којој се налази бирачко мјесто. (Члан 53.)

Општинска изборна комисија дужна је благовремено припремити за скаки бирачки одбор материјал за гласање, а нарочито потребан број гласачких кутија, потребан број гласачких листића, листе кандидата, извод из бирачког списка за односно бирачко мјесто и обраћај за записник о раду бирачког одбора. (Члан 54.)

Уз извод из бирачког списка за бирачко мјесто на коме се врши гласање за одборнике односно посланике, прилажу се посебно службено ојерени спискови грађана са тог бирачког мјеста који се налазе на привременом раду у иностранству, односно грађани који се налазе на одслужењу војног рока.

Бирачком одбору се мора предати онолико број гласачких листића колико има грађана према бирачком списку или изводу из бирачког списка, заједно са посебно ојереним списковима за одговарајуће бирачко мјесто. Бирачком одбору се предаје у затвореном објекту и одређен број гласачких листића који је означен на самом објекту. Ови гласачки листићи се користе само у случају да гласању приступи грађанин са правом гласа на том бирачком мјесту, који је без своје кривице испуштен из извода из бирачког списка за то бирачко мјесто. (Члан 56.)

ГЛАСАЊЕ

Гласање траје непрекидно од 7 до 19 часова. Само ако дође до нарушувања реда, бирачки одбор може прекинути гласање док се ред не успостави. Разлози и трајање прекида гласања уносе се у записник о раду бирачког одбора у 19 часова се затвара бирачко мјесто, с тим што ће се грађанима који су се затекли на бирачком мјесту дозволити да гласају. Ако је гласање због нарушувања реда било прекинуто дуже од једног сата, гласање се продужава за онолико времена за које је трајао прекид. (Члан 57.)

Грађанин гласа на бирачком мјесту на коме је уведен у извод из бирачког списка. Сваки грађанин гласа лично и може гласати само једанпут. Гласање се врши тајно, гласачким листићима. (Члан 58.)

Грађанин право саопштава бирачком одбору своје име и презиме и пребивалиште. Ако је потребно, предсједник или члан бирачког одбора могу

(У прошлом броју „Приморских новина“ упознали смо читаоце са одредбама Закона о избору и опозиву одборника и посланика које се односе на органе за спровођење избора, предлагање и утврђивање кандидата, представљање кандидата и изборне јединице, а у овом броју упознајемо вас са одредбама о спровођењу избора)

утврдити идентитет грађанина увидом у личне исправе. Затим, предсједник или члан бирачког одбора заокружује редни број испред имена грађанина на бирачком списку, те објашњава грађанину начин гласања и предаје му гласачки листић. Чланови бирачког одбора дужни су грађанину на његов захтјев поново објаснити начин гласања, а нарочито ће пазити да грађанини нико не омета у попуњавању гласачког листића и да у потпуности буде обезбиједена тајност гласања. Чланови бирачког одбора не смију ни на који начин утицати на одлуку грађанина при гласању. (Члан 59.)

Ако грађанин није уведен у извод из бирачког списка може гласати на основу потврде надлежног органа општине да је

ОПШТИНСКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

СКУПШТИНА општине је на сједници одржаној 9. новембра измијенила рјешење о именovanju **Општинске изборне комисије**, која сада броји седам чланова и седам замјеника чланова и у њој су заступљене све странке које ће учествовати на вишестраначким изборима у децембру у нашој општини.

Предсједник **Општинске изборне комисије** је **Миша Брајло** (члан Савеза комуниста), замјеник предсједника **Светозар Благојевић** (страница неопредијељен), секретар **Мирјана Маровић** (страница неопредијељен), а замјеник секретара **Михаило Каписода** (Савез комуниста).

За чланове комисије и њихове замјенике именованы су: за члана **Петар Струтар** (Савез комуниста), за замјеника члана **Стево Кажанегра** (Социјалистички савез), за члана **Невенка Грегорић** (страница неопредијељен), за замјеника члана **Далибор Антониоли** (страница неопредијељен), за члана **Петар Цветановић** (Народна странка), за замјеника члана **Верица Вучковић** (Савез реформских снага), за замјеника члана **Вукашин Зеновић** (Народна странка), за члана **Александар Вајон** (Црногорска демократска партија) и за замјеника члана **Роберт Вајон** (Црногорска демократска партија).

Уписан као грађанин за подручје бирачког мјеста на коме жели да гласа или на основу личне карте и доказа о мјесту пребivalištu, које је дужан да на увид бирачком одбору. Кад бирачки одбор утврди да грађанин треба да гласа на другом бирачком мјесту, упућује га на то бирачко мјесто. (Члан 60.)

Грађанин који због тјелесне мане или због тога што је неписмен не може гласати на начин утврђен у овом закону, може доћи на бирачко мјесто с другим лицем које ће по његовом налогу попунити гласачки листић и према потреби ставити га у гласачку кутију. Грађанин који није у могућности да

ШТА КАЖЕ ЗАКОН? (2)

неупотријебљене гласачке листиће и ставља их у посебан објект који ће запечатити. Закон тога, на основу извода из бирачког списка и потврда, утврђује укупан број грађана који су гласали. Затим се приступа отварању гласачких кутија појединачно и преbroјавању гласова, те утврђивању броја гласова за ваку листу кандидата и колико је гласачких листића неваžećih. Ако се утврди да је број грађана који су гласали већи од броја гласова по гласачким листићима, као важећи се узима резултат по гласачким листићима. Ако се утврди да је број грађана који су гласали већи од укупног броја грађана општине, односно Републике који су гласали, не узима се у обзир пријеком подјеле мандата. На основу изјештаја о броју грађана који су гласали, општинска односно Републичка изборна комисија утврђује износ квалификационе квоте и, након тога, приступа расподјељи мандата листама политичких организација које су испуниле ту квоту. (Члан 80.)

Политичка организација односно политичке организације које подносе заједничку листу кандидата и које на изборима за одборнике, односно посланике, није добила 4% гласова од укупног броја грађана општине, односно Републике који су гласали, не узима се у обзир пријеком подјеле мандата. На основу изјештаја о броју грађана који су гласали, општинска односно Републичка изборна комисија утврђује износ квалификационе квоте и, након тога, приступа расподјељи мандата листама политичких организација које су испуниле ту квоту. (Члан 81.)

Мандати у оквиру укупног броја мандата које је листа добила, распоређују се према редоследу кандидата утврђених на кандидатској листи. Ако је листа добила један мандат, изабраним се сматра кандидат који је носилац листе. (Члан 82.)

У случају да, према резултатима гласања утврђеним на начин из члана 80. овог закона, појединачни листа добије већи број мандата од броја кандидата који се налази на тој листи, ти мандати припадају листама које имају, по величини, највећи следећи количник. (Члан 83.)

Службене резултате избора а објављује надлежна изборна комисија за сваку изборну јединицу посебно. Забрањено је свако објављивање претходних резултата или процјена резултата прије затварања бирачких мјеста. (Члан 84.)

Ако изборна комисија утврди неправилности у изборима на бирачким мјестима које би могле утицати на резултате избора, поништава се гласање у појединим или на свим бирачким мјестима и одређују се поновни избори у обиму у којем је гласање било поништено, у року од 10 дана. О томе изборна комисија објављује друштвено-политичке заједнице. (Члан 87.)

Скупштина се може конституисати ако је изабрано најмање двије трећине одборника, односно посланика. (Члан 90.)

УТВРЂИВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ГЛАСАЊА

По завршеном гласању бирачки одбор приступа утврђивању резултата гласања на бирачком мјесту у посљедњем пребivalištu на територији Републике прије одласка у иностранство. (Члан 71.)

Ако је на изборима за одборнике односно посланике гласање мање од половине укупног броја грађана уписаних у бирачким списак у изборној јединици, гласање се понавља. Ако и у поновном гласању гласање мање од половине укупног броја грађана уписаних у бирачким списаком у изборној јединици, понавља се цијели изборни поступак. (Члан 78.)

Свакој листи припада број одборничких односно посланичких мјеста који је сразмјеран броју добијених гласова у изборној јединици. (Члан 79.)

Број мандата који ће добити појединачна листа утврђује се тако да се укупан број гласова који је добила свака појединачна листа у изборној јединици дели са 1, 2, 3, итд. закључују са бројем који одговара броју одборника, односно посланика који се бира у изборној јединици. Тако добијени количничници појединачне листе се по величини

при чemu се у обзор узима онолико највећих количника колико се одборника односно посланика бира. Свака листа добија онолико мандата колико тих количника на ћу брда. Ако двије или више листа добијају исте количничке на основе којих би добиле један мандат, жријебом се одређује која листа ће се тај мандат додјелити. (Члан 80.)

Политичка организација односно политичке организације које подносе заједничку листу кандидата и које на изборима за одборнике, односно посланике, није добила 4% гласова од укупног броја грађана општине, односно Републике који су гласали, не узима се у обзир пријеком подјеле мандата. На основу изјештаја о броју грађана који су гласали, општинска односно Републичка изборна комисија утврђује износ квалификационе квоте и, након тога, приступа расподјељи мандата листама политичких организација које су испуниле ту квоту. (Члан 81.)

Мандати у оквиру укупног броја мандата које је листа добила, распоређују се према редоследу кандидата утврђених на кандидатској листи. Ако је листа добила један мандат, изабраним се сматра кандидат који је носилац листе. (Члан 82.)

У случају да, према резултатима гласања утврђеним на начин из члана 80. овог закона, појединачни листа добије већи број мандата од броја кандидата који се налази на тој листи, ти мандати припадају листама које имају, по величини, највећи следећи количник. (Члан 83.)

Службене резултате избора а објављује надлежна изборна комисија за сваку изборну јединицу посебно. Забрањено је свако објављивање претходних резултата или процјена резултата прије затварања бирачких мјеста. (Члан 84.)

Ако изборна комисија утврди неправилности у изборима на бирачким мјестима које би могле утицати на резултате избора, поништава се гласање у појединим или на свим бирачким мјестима и одређују се поновни избори у обиму у којем је гласање било поништено, у року од 10 дана. О томе изборна комисија објављује друштвено-политичке заједнице. (Члан 87.)

Скупштина се може конституисати ако је изабрано најмање двије трећине одборника, односно посланика. (Члан 90.)

ПОНОВНИ ИЗБОРИ

Поновни избори спроводе се:

- ако надлежна изборна комисија поништи гласање због неправилности у спровођењу избора;
- ако у поступку верификације мандата скупштина поништи избор одборника односно посланика због неправилности у спровођењу избора;
- ако и у поновном гласању гласање мање од половине укупног броја грађана уписаних у бирачким списаком у изборној јединици, понавља се цијели изборни поступак.

(Члан 91..)

Ако надлежна изборна комисија поништи изборе због неправилности у гласању које су учиниле само на појединим бирачким мјестима, гласање ће се поновити само на тим бирачким мјестима. У том случају резултати избора се не утврђују до завршетка поновљеног гласања. (Члан 92.)

Поновни избори спроводе се на начин и по поступку утврђеном за редовне изборе, а поновне изборе расписује надлежна изборна комисија. (Члан

ИЗБОР ПРЕДСЈЕДНИКА И ЧЛАНОВА ПРЕДСЈЕДНИШТВА РЕПУБЛИКЕ

ИЗБОР, гласање и утврђивање резултата гласања на бирачким мјестима за предсједника и чланове Предсједништва Републике врши се на основу одредби Закона о избору и опозиву одборника и посланика, ако није другачије одређено Законом о избору предсједника и чланова Предсједништва СР Црне Горе.

Избор предсједника и чланова Предсједништва Републике врши се тајним гласањем. Гласање се врши гласачким листићима који садрже име и презиме свих утврђених кандидата за предсједника и чланове Предсједништва Републике, оним редом којим су унесени у листу кандидата. Испред имена кандидата ставља се редни број, а сви гласачки листићи су исте величине, облика и боје и овјерава их Републичка изборна комисија. (Члан 16. Закона о избору предсједника и чланова Предсједништва СР Црне Горе.)

Грађанин може гласати само за једног кандидата за предсједника и највише за четири кандидата за избор чланова Предсједништва Републике. (Члан 17.)

По завршеном гласању бирачки одбор утврђује резултате гласања на бирачком мјесту и о томе извјештај са записником о раду доставља општинској изборној комисији. Општинска изборна комисија утврђује резултате гласања за територију општине и о томе извјештај са записником о раду доставља Републичкој изборној комисији. (Члан 18.)

Републичка изборна комисија одмах по пријему извјештаја од свих општинских изборних комисија утврђује резултате избора за предсједника и чланове Предсједништва Републике. (Члан 19.)

Ако је на изборима за предсједника, односно чланове Предсједништва Републике гласало мање од половине укупног броја грађана Републике уписаных у бирачки списак, гласање се понавља.

вља. Ако на поновном гласању гласа мање од половине укупног броја грађана уписаных у бирачки списак, понавља се цијели изборни поступак. (Члан 20.)

За предсједника Предсједништва Републике изабран је кандидат који је добио највећи број гласова, под условом да то представља више од половине грађана уписаных у бирачки списак. За чланове Предсједништва Републике изабрани су кандидати који су добили највећи број гласова, под условом да то представља

најмање једну трећину грађана уписаных у бирачки списак. (Члан 21.)

Ако није један кандидат за предсједника Предсједништва Републике није добио више од половине гласова грађана уписаных у бирачки списак, гласање се понавља за 14 дана и то између два кандидата који су добили највећи број гласова. На поновном гласању за предсједника Предсједништва Републике изабран је кандидат који је добио већи број гласова. Ако су и на

поновљеном гласању оба кандидата добили исто број гласова, понавља се цијели изборни поступак. (Члан 22.)

Ако потребан број кандидата за чланове Предсједништва Републике није добио више од трећине гласова бирача уписаных у бирачки списак, гласање се понавља за 14 дана за тај број чланова Предсједништва Републике. У поновљеном гласању учествује двоструко већи број кандидата од броја чланова Предсједништва Републике који се поново бира

и то они кандидати који су добили највише гласова у претходном гласању. Ако у том случају на листи кандидата нема двоструко већи број кандидата који се бира, у поновном гласању учествују преостали кандидати са листе. На поновном гласању за чланове Предсједништва Републике изабрани су они кандидати који су добили највећи број гласова. Ако су и на поновном гласању кандидати добили исти број гласова, понавља се цијели изборни поступак за број неизабраних чланова Предсједништва. (Члан 23.)

(Политика ЕКСПРЕС)

(Јован Самарџић)

КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

КАЗНОМ затвора до једне године казниће се за кривично дјело ко силом, озбиљном пријетњом, подмићивањем или на други противзаконит начин утиче на грађанина да приликом гласања о избору гласа за или против одређеног кандидата односно листе, или да уопште не гласа. Ако то дјело учини члан бирачког тијела или друго лице у вршењу повјерене му дужности у вези са гласањем, казниће се затвором од три мјесeca до три године. (Члан 128.)

Казном затвора до једне године казниће се за кривично дјело грађанин који је приликом избора већ гласао, па поново гласа или покуша да гласа, као и грађанин који приликом гласања о избору гласа или покуша да гласа умјесто другог под његовим именом. (Члан 129.)

Новчаном казном или затвором до шест мјесеци казниће се за кривично дјело лице које на било који начин повриједи тајност гласања. Ако то дјело изврши члан бирачког тијела или друго лице у вршењу службене дужности у вези са гласањем, казниће се затвором до три године. (Члан 130.)

Новчаном казном или казном затвора до једне године казниће се за кривично дјело које у намјери да онемогући или отежава одржавање избора, односно утврђивање резултата избора, уништи, прикрије, оштети или одузме какву исправу о избору или какав предмет који служи за избор. (Члан 131.)

Новчаном казном или затвором до једне године казниће се за кривично дјело лице које позове грађанина на одговорност због гласања или од њега тражи да каже за кога је гласао или зашто није гласао. (Члан 132.)

Новчаном казном или затвором до једне године казниће се за кривично дјело лице које даје лажне податке о свом пребивалишту и бирачком праву. (Члан 133.)

Казном затвора до три године казниће се за кривично дјело лице које одузимањем, брисањем, додањем или нетачним бројањем гласова или објављивањем неистинитих резултата избора, уписивањем неистинитих резултата у изборне исправе и на други начин фалсификује резултете избора и гласања. (Члан 134.)

Закон о избору и опозиву одборника и послоника у члану 135. прописао је новчану казну од 3.000 динара или казну затвора до 60 дана за незакониту агитацију; незаконито прихватање кандидатуре; незаконито давање потписа за кандидата; ометање рада бирачког одбора, спровођење избора, односно гласања или рада изборне комисије; долазак на бирачко место под оружјем или са опасним оруђем; незаконито прикупљање средстава за изборе; незаконито прикупљање односно обезбеђивање средстава из иностранства.

ЗАШТИТА ИЗБОРНОГ ПРАВА

СВАКИ грађанин, кандидат за одборника и посланика и подносилац предлога кандидата, има право да због неправилности у поступку кандидовања и избора и због неправилности у раду органа за спровођење избора, за избор одборника поднесе приговор општинској изборној комисији, а за избор посланика поднесе приговор републичкој изборној комисији. (Члан 124.)

Ако надлежна изборна комисија, поводом приговора поднијетог до рока за подношење листе кандидата на потврду, утврди неправилности у поступку

кандидовања које су утицале или могле утицати она утврђивање листе кандидата, поништиће радње у поступку кандидовања и одредити да се у року од 10 дана те изборне радње понове. Ако надлежна изборна комисија поводом приговора поднијетог у року 24 сата након гласања о изборима, утврде неправилности које су утицале или могле утицати на законитост избора, поништиће гласање на бирачким мјестима на којима је дошло до тих неправилности и одредити да се у року од 10 дана понови гласање. (Члан 125.)

Против рјешења изборне

комисије о приговору може се поднijeti захтјев за судску заштиту Брховном суду СР Црне Горе у року од 48 сати од пријема рјешења. Суд је дужан да о захтјеву одлучи у року од 48 сати по пријему. У одлуčivanju не може учествовати лице које је учествовало у раду изборног органа. (Члан 126.)

Органи надлежни за спровођење избора дужни су да у току спровођења изборног поступка, обавјештавају грађане о њиховим изборним правима и начину заштите тих права. (Члан 127.)

Предсједник Скупштине општине се бира из реда одборника на четири године. Предсједника предлаже комисија за избор и именовања на основу консултација и страначке заступљености одборника у Скупштини, водећи рачуна да предложени кандидат има повјерење странке, односно странака које су заступљене са више од половине одборника у Скупштини. Кандидат за предсједника

не предлаже Комисија за избор и именовања на основу консултација и страначке заступљености одборника у Скупштини, с тим да предложени кандидат има повјерење странке, односно странака које су заступљене са више од половине одборника у Скупштини. Кандидат за предсједника

Извршног одбора излаже

свој програм и предлаже

потпредсједника и чланове

Извршног одбора СО.

ИЗБОРИ '90

ПРОГРАМИ И ПОРУКЕ СТРАНКА

САВЕЗ КОМУНИСТА

ИЗБОРНИ програм Савеза комуниста Будве изведен је из глобалног програма Савеза комуниста Црне Горе. Један дио питања битних за финансирање државних механизама на нивоу Републике садржан је у том програму, а програм Савеза комуниста Будве усмјерен је на конкурентне проблеме и виђења начина њиховог рјешавања у општини Будва. Садржај програмских циљева произилази из реално сагледаних потреба даљег развоја општине, али и објективне процјене материјалне основе за остваривање тих задатака. Програм нуди оно што Савез комуниста може и мора остварити уколико му бирачи поклоне повјерење на изборима.

Привредна дјелатност

- Омогућити развој свих облика својине и њихов равноправан третман у процесу „тражишне утакмице”.

- Развијати радничко дionicarstvo као нови друштвени однос тако да постане значајан фактор ефикаснијег пословања.

- Постпешити инвестициону активност додатним капиталом на бази својинског преструкту-

ирања кроз реформирање мјешовитих предузећа (ангажовање свих врста капитала, друштвеног, државног, иностраних, приватног).

- Приоритетно развијати комерцијални туризам високе категорије на атрактивним локацијама.

- Туристичку друштвену организацију прилагодити новим измијењеним условима привреде.

- Обезбиједити повољније услове за развој туристичке привреде (смањење оптерећења дохотка кроз фискалну политику и признавање статуса извозника туристичкој привреди).

- Планирати и благовремено обезбиједити кредите за одржавање текуће ликвидности, а избори и се за каматну политику која ће бити у функцији стабилности привреде.

- Постигти повољнији третман туристичке привреде код Републичког фонда за развој.

- Продужити туристичку сезону и активности у зимском периоду (спортски, здравствени и други видови туризма).

- Отклонити лијетирајуће услове развоја (вод чистота, одржавање плажа)

- Организованије приступите изради реклами материјала, у првом реду ћеловитом туристичком проспекту Будванске ривијере.

- Код одузимања земљишта за изградњу привредних објеката обезбиједити адекватну накнаду или учешће у приходима путем сувласништва.

Комунална проблематика, чистота и заштита животне средине

- Ријешити неопходно питање водоснабдјевања за идућу сезону у складу с техничким рјешењем на које да сагласност Скупштина општине.

- Питање одвођења и деловноња смештаја и отпадних материјала у чврстом облику рјешавати на заједничкој локацији са сусједним општинама.

- Привремене објекте смањити на разуман број,

режима коришћења и одржавања плажа, ангажовање већег дијела обале за купалишта.

- Омогућити формирање привремених паркинг простора на приватном земљишту, а изучити могућност изградње спратних гаража као форме рационализације коришћења простора, улагањем приватног и другог капитала...

САВЕЗ РЕФОРМСКИХ СНАГА

НАРОДНА СТРАНКА

Уместо препричавања наших програмских циљева, чини нам се, да је у овом тренутку – у предвечеје првих вишестраничних избора у Црној Гори – најбоље да дамо неке акценте из Изборног програма наше странке.

... Народна странка национално питање не ставља у први план, због тога што се залаже за националну равноправност и сва права националних мањина, која им припадају по регулама међународног права.

... Народна странка је свјесна да припадамо традицији у којој је слобода не само право већ и света обавеза – дужност. Држава за какву се залажемо мора као свој интерес над којим нема вишег јемчића изворна природна и неотуђива права човјека и грађанина:

– слободу мисли и изражавања,

– слободу савести, испољавања националног осјећања и вјерионсповијести,

– слободу јавног комуницирања, – слободу удружења и окупљања,

– слободу избора политичких представника,

– својинску и економску слободу,

– слободу кретања, избора места боравка и занимања, итд.

Да би ова општа и једнака права била фактичка права, она морају подразумијевати јасну и чврсту обавезу државе према носиоцу тих права, што значи одговарајућа права и судска јемства (гаранције). Основна права појединача су изнад права колективна државе и друштва. Наша народна традиција зна да су слобода и право увијек слобода и право и за ДРУГОГ, што обавезује Народну странку да се активно супротставља свакој националној, вјерској расној и било којој другој врсти мржње и нетрпељивости.

... За складан друштвени живот нужне су економске претпоставке, тј. стимулisanje продуктивности и увећање материјалног богатства друштва кроз подстицање и помагање креативних економских иницијатива.

Социјална заштита подразумијева бригу власти за опште друштвене интересе у области школства, здравства, социјалне подршке незапосленима, породицама са никсим примањима, старијим и изнемоглим лицима.

Институције грађанско друштва, dakle, треба да омогуће подстакну и заштите политичке, националне, вјерске, економске и друге индивидуалне слободе, да подстакну предузетништво и производност и све облике власништва, омогуће заштиту породице и друштвеног морала као поуздане основе друштва, обезбиједе задовољење општих и заједничких интереса свих грађана и социјалну заштиту, а све кроз јаку и поштену конкуренцију.

Народна странка сматра да је предложен начин једини пут да се друштво ослобodi националних напетости, економске биједе и других рецидива насталих као последица десничарске комунистичке „авангардности“ насиљене колективизације друштвеног живота и субјања сваке различитости и индивидуалности.

... Народна странка се залаже за федеративну Југославију у данашњим спољним границама... Федеративну Југославију видимо као јединствену државну заједницу у којој са свезом влада имала онај оптимум власти, потребан за функционisanje макроекономског, политичког, одбрамбеног и фискалног система, а федералне јединице биле би само територијалне аутономије које би по обиму и квалитету аутономности, као и међусобно тако и према савезној власти биле исте без обзира на величину и број становника...

САВЕЗ реформских снага Југославије је језгро нарастајућег општег јавног интереса у области школства, здравства, социјалног избора, као и глобално решење.

Залажемо се за изградњу јадранског аутопута, али у крајњем заљеву наше општине. РЕПРИВАТИЗАЦИЈА представља основну одредницу нашег економског програма. Она значи продају удеља, односно власништва над предузећем а не расподјају самим предузећем и објектима, како то демагошки тврде противници реформе. То је услов за добијање свјежег капитала за наша предузећа, избор вељаног менажмента и успјешно функционисање. Реприватизација ствара реалне шансе за даљи ефикасан развој и нову запосленост. Путеви реприватизације су: продаја удеља радницима, бившим радницима, радницима друштвених дјелатности, друштвеним фондовима, домаћим и страним партнерима и слично.

Значајна могућност реприватизације је у накнади бившим власницима путем уписа удеља за неисплаћену и неадекватно исплаћену национализацију (земљиште и друге непотрошности).

Денационализација је сљедећа битна одредница нашег програма. Национализовано земљиште и објекти који нису приведени намјени треба да се врате власницима са пречим правом изградње у складу са регулационим планом, што отвара могућност да се приватни власници удржавају ради заједничких улагања у велике туритичке подухвате.

Сходно наведеном наш Савез сматра да регионално треба рјешавати и крупне инфраструктурне проблеме, а првенствено проблем водоснабдјевања. Ми се залажемо за три правца рјешавања овог проблема: штедња путем добијања техничке воде из локал-

них извора, проналажење пите воде из локалних извора та које и активирање регионалног извора, као глобално решење.

Залажемо се за изградњу јадранског аутопута, али у крајњем заљеву наше општине. РЕПРИВАТИЗАЦИЈА представља основну одредницу нашег економског програма. Она значи продају удеља, односно власништва над предузећем а не расподјају самим предузећем и објектима, како то демагошки тврде противници реформе. То је услов за добијање свјежег капитала за наша предузећа, избор вељаног менажмента и успјешно функционисање. Реприватизација ствара реалне шансе за даљи ефикасан развој и нову запосленост. Путеви реприватизације су: продаја удеља радницима, бившим радницима, радницима друштвених дјелатности, друштвеним фондовима, домаћим и страним партнерима и слично.

Значајна могућност реприватизације је у накнади бившим власницима путем уписа удеља за неисплаћену и неадекватно исплаћену национализацију (земљиште и друге непотрошности).

Денационализација је сљедећа битна одредница нашег програма. Национализовано земљиште и објекти који нису приведени намјени треба да се врате власницима са пречим правом изградње у складу са регулационим планом, што отвара могућност да се приватни власници удржавају ради заједничких улагања у велике туритичке подухвате.

Ако у нашем програму про-

нализате могућност задовољавања ваших интереса ПРИ-

ДРУЖИТЕ НАС СЕ !!!!

ТУРИСТИЧКИ САВЕЗ

ПРЕДСЈЕДНИК- СТАНКО ГИГОВИЋ

Тек у четвртом овогодишњем покушају састава се Скупштина Туристичког савеза општине – претходне три (старог сазива) нијесу одржане због недостатка кворума, а успјело се тек у четвртом покушају с новим сазивом. У дискусији која је услиједила након уводног излагања секретара Туристичког савеза општине Богољуба Рађеновића и на основу информација Републичког секретаријата за привреду, Туристичког савеза Црне Горе и Туристичког савеза општине о протеклој туристичкој сезони, наглашено је да се мора водити озбиљнија туристичка политика, да је много тога препуштено стихији и да због тога негативно утиче на квалитет туристичке понуде у општини у којој је туризам основна дјелатност. Активности Туристичког савеза у правцу побољшања туристичке понуде нијесу дале значајније резултате и због недефинисаног положаја туристичке друштвене организације у нашој општини.

Изабран је нови Извршни одбор Туристичког савеза општине и надзорни одбор. За предсједника Туристичког савеза општине је изабран Станко Гиговић, а за потпредсједника Бранко Ђоковић.

„ЈУГОТУРС“ У МИЛОЧЕРУ

ВИШЕ ГОСТИЈУ ДОГОДИНЕ

КРАЈЕМ прошлог мјесеца наша највећа туристичка агенција, Југотурс, представила је своје програме туристичких путовања за долазак британских туриста у Југославију у идућој години. Промоција је обављена у хотелу „Маестрал“.

Овом великом пословном склопу присуствовало је око 500 представника најпознатијих туристичких агенција из Велике Британије. Међу њима је било и педесетак британских новинара и туристичких стручњака.

Обишли су цијело Црногорско приморје специјалним аутобусима „Монтенегроекспреса“.

Најприје су се упознали са могућностима Херцег-Новог, затим се дуже задржали у Будви, где им је „Монтенегроекспрес“ приредио дочек. Послије Будве, боравили су у Петровцу, где Енглези већ деценијама масовно долазе.

Међу 130 хотела које Југотурс нуди на енглеском тржишту у идућој години налази се и 30 најбољих из Црне Горе. Свакако ту су наши хотели „Авале“, „Маестрал“, „Вила Милочер“, „Ас“ и „Палас“.

Југотурс из Лондона је ове године довео рекордан број туриста из Велике Британије – 372.500.

И у Црној Гори више је

боравило британских туриста него лани. Југотурс предвиђа да ће их бити и у већем броју и идуће године.

С.П.

ЗАТВОРЕН ДОСИЈЕ ПОЛ КУТЕР – СЈЕКЛОЋА

ЗАТВОР ЗА ЛАЖНИ ЧЕК

Општински суд у Котору, осудио је Пола Кутера, односно Павла Сјеклоћа, америчког држављанина казном затвора у трајању од 13 мјесеци.

Пол Кутер је уз то дужан да измири трошкове кривичног поступка у иносу од 1562 динара и судски паушал од 2000 динара.

Обавезан је да на име накнаде штете граду-хотелу „Свети Стефан“ плати 5759 америчких долара.

Да подсјетимо читаоце: прошле године (10. новембра) послије дужег трагања пронађен је и лишен слободе Павле Сјеклоћа, Американац, рођен у селу Лимљани код Вирпазара 1937. године.

Ко је Пол Кутер, човјек са четири имени? На ово питање једино могу да одговоре органи Савезног СУП-а.

Он је са својом пријатељицом Весном Тимотијевићем Београда, остао прошлог лета дужан граду-хотелу „Свети Стефан“ 8349 долара, хотелу „Милочер“ дводневу хиљаде добра и љубљанском „Компасу“ за

ЧИЈА ЈЕ ЛОКАЦИЈА КАМЕНОВО

„ЕНАКО“ – ОПОМИЊЕ

УГОВОР о заједничкој градњи хотела у Каменову још јула 1987. године потписали су „Монтенегротурист“ и француска акционарска фирма „Енако“ из Париза.

Уговором је предвиђено да се заједнички послови између Будванске и Парижанске одвијају у двије фазе. Послови у првој фази су предвидјели изградњу хотела у Каменову са 600 кревета и адаптацију чвршног града-хотела „Свети Стефан“ и хотела „Маестрал“. У ове послове, како је било предвиђено француска фирма би уложила милијарду француских франака, односно око четврт милијарде америчких долара.

У другој фази требало је, да се гради нови хотел „Милочер“, де лукс категорије, чији је пројекат урађен прије десетак година и двије марине, у Јазу и Буљарици.

Уговор између „Монтенегротуриста“ и „Енака“ потписан је на 33 године. Три године су биле резервисане за градњу, а за експлоатацију три деценије. Добит је требало да се дешавири 70:30 за Енако.

Међутим, од потpisivanja уgovora, прашле су три године и у „Монтенегротуристу“ по свему судећи већ су били заборавили „Енако“, јер је у међувремену кроз наше туристичко предузеће прошло још много потенцијалних улагача за градњу хотела у Каменову.

Када су у „Енакоу“ увидјели, да им уговор може пропasti, упутили су недавно писмо др Радоју Контићу, предсједнику Републичког извршног вијећа Скупштине СР Црне Горе, у коме га постјећају на његова обећања око помоћи код реализације поменутог уговора.

„Енако“ се буни што је локација Каменово дата „Монтенегроекспресу“, који је управо објелодано, да почине реализацију хотела од 800 кревета де лукс категорије са „Генексом“.

Због новонастале ситуације, „Енако“ моли, да Костића, да што прије организује састанак између свих заинтересованих страна за градњу хотела у Каменову („Будванска ривијера“, „Хотели Свети Стефан“ и Аеронжињеринг из Београда који заступа Енако у Југославији).

Занимљиво је ко ће добити локацију у Каменову? У „Монтенегроекспресу“ за сада не могу ништа одређеније рећи, јер када су ушли у преговоре са „Генексом“ нико их није опоменуо, да је локација Каменово резервисана за неког другог.

С.Паповић

ЦРТИЦА

ЗИМСКИ ОДМОР

Од бројних хотела на нашој ривијери ове зиме, „по обичају, радије само хотели „Могрен“ у Будви и „Ривијера“ у Петровцу. Сви остали, а није их мали број, од почетка новембра су затворени и биће под кључем до идуће сезоне. И док ће се један број хотела припремити за наредну туристичку сезону, у међувремену не као и сваке године, не мали број угоститеља примати незарађене личне дохотке, радећи при том у неком од југословенских зимских центара или чак и у иностранству. Они други, истини за вољу мањи дио, провеши зими одмор негде на снјегу, далеко од домаћих туристичких брига. На одмору ће бити дакле сви који треба да размишљају о продужетку туристичке сезоне и на зими период. Наравно, познати су и разлоги зашто је годинама овај.

У тврђе да је мало интересовање туристичка за боравак на мору у зимским мјесецима, с правом треба посумњати. У питању је, ипак, нешто друго, због чега би напокон неко требао да одговори.

Ранко ПАВИЋЕВИЋ

РЕАГОВАЊЕ НА ФОТО-ВОДИЧ „БУДВА“

ЗАШТО (НИ)ЈЕ...

Сматрам да се у овој књизи врло мало рекло о Народно-ослободилачкој борби јер тај период заслужује више од пар реченица. Зашто не набројати све попаљене домове, зашто не споменути и борбе које су се одиграле на овом терену за vrijeme rata, зашто међу фотографијама нема места за бар један споменик из НОБ-а?

У списку заслужних грађана са овог терена, су изостављени народни хероји Марко Станишић и Бранко Ковачевић. По којем су основу они изостављени – Марко има и бисту у центру Будве, а изостављен је?

Зашто у књизи није нашла место стална манифестија – прослава која се организује на Челобруду 12. јула навече а посвећена је Тринаестојулском устанку?

Обрађујући историју аутопријатиља, намјерно изоставили борбу Француза на Брајићима 1808. године, а каноник Којовић о њој доста пише. Додуше, она се спомиње само у другом свијетлу, а за историју Брајића та борба много значи и не може се никако заobići.

Сматрам да је требало више пажње поклонити и манастирима Станишићи и Подмаине. Требао је рећи да је манастир Станишић у једној доба био престоница Црне Горе и то за вријеме владика Саве и Василија који су се највише налазили у Станишићима. Тако је требало навести да је Владика Данило доста времена проводио у Маинама и да је ту сахрањен. зашто не споменути и цркву на Брајићима пред којом су се најчешће одржавали прно-горски сабори у доба владике Данила?

Мислим да је требало међу историјским споменицима да нађе место и тврђава Космач која је била јако утврђење на граници према Црној Гори и на којој су се одиграле неко-

лике борбе о чему финише Јонин у својим писмима. На крају, ту караулу је лично посјетио Фрањо Јосиф 1875. године и то има свој значај који се не може заборавити. Такође, не спомиње се ни Арапова кула у селу Ивановићи која је стапило излетиште гостију из Бечића.

Нијесам запазио да се спомињу солунски добровољци а сматрам да заслужују да се нађу у свакој монографији и водичу који се издаје за овај терен. Њихов прелазак преко Албанске голготе је својеврсна патња и страдање које ми не смијемо да заборавимо. Мислим да је за ову средину част што смо имали такве симоне који су се под таквим условима борили, који су оставили своју зараду у Америци само да би бранили своју домовину. Требало би набројати све оне који су напустили рад у Америци и погинули под Медовом. Такође, мислим да би на списку заслужних грађана требали да се нађу сви носиоци Карађорђеве звијезде с мачевима, а ми их имамо десетак, као и да се у њој нађе укупан број носиоца Албанске споменице и Обилића медаље с терена наше општине.

Питање исељавања из ових крајева није баш добро одрађено, изостављено је много културних и историјских споменика, а вриједни су пажње и заслужују обраду, а то су већина цркава и спомен плоча изнад врата старог грађевине. Требало би да се овима посагајањем оправди, али је то веома стручњачи из тих областима ријеч. Ја сам само изненадио моја запажања о питањима која су по мом мишљењу требала бити обрађена.

Томо Мартиновић

РИЈЕТКИ „ГОСТИ“

Помоћ словенији

Поводом катастрофалних поплава у Словенији „оглашили“ су се, итекако, и у нашој општини. Извршни одбор Скупштине општине је братској општини Цеље упутио новчану помоћ у износу од 50 хиљада динара, а Скупштина општине је упутила апел радним колективима да у оквиру својих могућности помогну грађанима општине Цеље и другима на поплављеном подручју.

Запослени у Средњошколском центру упутиле подручју једнодневну зараду, а помоћ ће се сакупити и ученици. Група од 20 сутрађана на иницијативу Радомира Павићевића, одлучила је да упути 20 хиљада динара и изразила спремност да прихвати један број породица са пострадалог подручја у своје домове.

Р.П.

ВИДА ОГЊЕНОВИЋ:

ВИТЕЗ ДАРОВАО НАГРАДУ

Када сам, након извјесног утезања, прихватила да за Град театар напишием и поставим драму о легендарном Пајетровићу, знала сам да од тог тренутка ни један ред који напишем, ни један покрет којег учини глумац, неће проманији проницљивом оку окретног, чеперног, досјетљивог, мудрог Кањоша, који "би се на исти вртио". Јасно ми је било да ће тај вражји човјек саздан од ума, духа и талента, ако не пристане да буде главна личност у комаду, а у представи не буде достојно приказан, немилосрдно, а поспрдно, без утезања и зазора, прецирати и исмијати и драму и представу, као што је описао Дужда од којег му је у једном моменту и живот зависио. Пишући, дак-

довршила их у САД у Минесоти.

Од 1974. до 1979. радила сам као асистент на Факултету драмских умјетности. У Народном позоришту изабрана сам за директора Драме 1977. године. По истеку четворогодишњег директорског мандата радим као редитељ Народног позоришта. Школске 1981-82. на Калифорнијском универзитету у Лос Анђелесу предајем режију на Одсеку за драмске студије. На предавачкој турнеји по САД посетила сам пет универзитета на којима сам држала предавања о југословенској литератури и позоришту.

Остварила сам, наставља, Вида Огњеновић, представе на многим сценама у Југославији

варења "Како засмијати гospodara" - 1985, Кањош Мацедоновић - 1988 и "Је ли било кнезеве вечере" недавно премијерно приказане у Народном позоришту у Београду, јесте својеврstan хумор, који произилази из добројудног приступа карактерима, из уочавања, разумевања и праштава "гражданских" или народских особина и навика, из провинцијалне или tobоже свјетске њихове претензије, из склоности ка претjerivanju и митоманији" написао је Мирдраг Илић, један од највећих познавалаца дјела Виде Огњеновић.

Вида Огњеновић је добила нашу Награду за "Кањош Мацедоновић". Иако смо у ове птије голине у више наврата

ле, о Кањошу, савладавала сам сопствени страх од њега, а по мало сам се, заправо, са њим и такмичила. Он је пристао на ту утакмицу и, ево, као галантан витез из петнаестог вијека, даровао ми награду. Захвална сам му за то. У слиједећу драму о њему увијеју то изразито витештво и кањављество према женама, које сам у овој тек највијестила, рекла је, Вида Огњеновић, београдски редитељ и драматург, специјално за "Приморске новине", пошто смо јој саопштили да је овогодишњи добитник Новембарске награде. Будве за писање и режирање драме "Кањош Мацедоновић".

О себи уважена Вида Огњеновић даље каже:

- Рођена сам у Дубочкама у Бањанима. Основну школу завршила у Врбасу, гимназију у Сремским Карловцима, а Филолошки факултет и Факултет драмских умјетности, одсјек позоришне режије у Београду. Последипломске студије започела у Паризу на Сорбони, а

(Београд, Титоград, Нови Сад, Крагујевац, Осијек, Целе, Но-ва Горица, Сомбор...) и у САД у Минеаполису и Лос Анђелесу. Режирала сам на Телевизији и на радију око стотинак драма, од којих многе по сопственим текстовима.

Објављујем прозу, драме, есеје и преводе. Члан сам Удружења књижевника Србије и Међународног ПЕН луба, и још много чега, када је у питању театар, каже Вида Огњеновић, која је тренутно в.д. директора Народног позоришта у Београду.

Прије наше Новембарске награде Вида Огњеновић је добила: Октобарску награду Града Београда, Златан Вијенац Фестивала у Сарајеву, Стеријину Награду за драматизацију "Златан туран", Награду СИЗ-а културе Београд, Награду Сусрета војвођанских позоришта и Гран-при за радио-режију у Охриду.

"Основна прата њена три по-следња изведена драмска ост-

писали о представи "Кањош Мацедоновић" о којој се прича широм Југославије, нека нам буде допуштено да још једном кажемо, да је то комад оригиналан по драматуршком поступку и ослана се на дјело Стевана Митровића Љубице. Види Огњеновић полази за руком да легенду преточи у аутентичну драмску радњу, да маленог и кочоперног, паштровског јунака супротстави злогласном венцијанској одметници - Фурлану, и задобије славу за себе и своје јуначко племе. Компонујући представу прве године у амбијенту порте манастира Праскавице, затим Краљичине плаже и Пизане, на Стеријином позорју у Новом Саду и у амбијенту Старог града, Вида Огњеновић је суверено владала мамут ансамблом, масовним сценама, подвлачећи она хуморна и језичка звучна мјеста која су овом ПОДУХВАТУ дала димензију велике драмске и позоришне фреске и колоритног приказа народног духа.

Станко Паповић

НОВЕ КЊИГЕ

ЈАСНА Ч. ВУКОВИЋ: "КЉУЧИ ОД ГРАДА"

ПОСЛИЈЕ три збирке пјесама - "Срцем као српом" (1976), "Док траје представа" (1986) и "Ружиндан" (1989) - ових дана се у Библиотеци "Савременици" Издавачко-штампарског предузећа "Октох" појавила четврта по реду књига "Кључи од града" наше суграђанке Јасне Ч. Вуковић. Од прве - "Пречиста Крајинска", која "стоји уклета као скамењена невјестица" - до посљедње "Другог вријеме" - у овој несвакидашњој збирци налазимо још двадесет и седам пјесама са укупно 569 стихова, распоређених у четири циклуса чији наслови - "Хипнос се пробудио", "Тамни угао", "Васељеном мир" и "Близу смо - чему" - упућују на интересовања и трагања овог даровитог, мисаоног и сензибилног аутора. У прилог ове тврдње поменућемо још само

неколико пјесама. Прије осталих, ону која је дала име читавој књизи "Кључи од града" у којој нас пјесникин спуштају на "давно, прадавно доба, кад су градови имали кључеве за капије, за среће и за душу", затим из "некрополе будућег времена", "Подгоричку чашу" која је служила за сузе, мирисе или пепео жртвованих, Данилу Кишу посвећена је пјесма "Справице за мучење". "Трактат о сликарству", инспирисан је стваралаштвом Ван Гога, Леонарда, Модиланија, Шагала, Рембранта и Рубљова, који је згарајући кистом "ткао душу мајчице Русије", па "Тамни угао" - у бјелином оспједнутом граду једна жена која плаче и рукама покрива очи. "Црвена киша", сунцем проткану - да ли је од крви црвена или од

"... И неће бити љуљашки за дјецу да се вину у небеса.

Мажке ће завијати до дубоко у ноћ јер нијесмо знали куда ћemo а на пут смо кретали".

М. Л.

- У њему је обрађена деценија

НА МАРГИНАМА ПОЕМА МАТИЈЕ БЕЋКОВИЋА

ГОРА ЛОВОРОВА

Рођен у Сенти, дана и мјесеца рођења Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, али четири године прије ње, "ровачки евангелиста" и, како га назва Борислав Михајловић-Михиз, "принц српске поезије", Матија Бећковић објавио је досад шест поема ("Рече ми један чоек", "Међа Вука Маснитога", "Леле и куку", "Кажа", "Чији си ти мали" и "Метак лутлица"), које као да су настале "из главе цијelog народа". Одабрали смо, према сјећању, прегршт стихова, инспирисаних његовим "духовним завичајем" - Црном Гором, која нема других пјесама до тужбалица, ни дјеце до посрнади, ни рана изузев срећних, ни јунака до мртвих, ни гробова осим братских - и његовим становницима, Црногорцима, "кућићима без кућа", што се не "ћању у ланце везати" и само су у смрти били прави, а у свему другом невјешти и који су "гладно коље хранили својим главама" и чијом се земљом, за разлику од осталих владара, само клетвама управљало.

Каква је то Бећковићева Црна Гора?

Храбра, слободе иштућа, непокорна, витешка, за добро слаба и инокосна, али за зло - најмоћнијима равна. Ни највеће земље и народи злу нису више приложили него она. У њој о јелу ни гладни не зборе, без мрштења љубави не помињу, а мјеста има само у висину, па се мора играти коло на коло и једно другоме на рамена пети. Ту је исподчасти потрчati, сагнути се недостојно је човјека, није људски превише се нечем радовати, а човјек се само једном може насмијати. Све о паклу што се икад чуло, на ову је земљу налих било. И у рају за њом би чезнули, од раја би пако начинили. Од ње ништа останути неће, осим пјесме и осим камења. Широк ли је свијет - избор велик, а Црна је Гора само једна: име јој је дадено за гроба. Оно чега нема - то је њено, немање је све њено имење. Кукавица - црногорска птица, а кукање њихово пјевање.

Црна Гора - бијела образа - у својој је вјери сагорјела.

А Црногорци?

Њихова се чула кад сви бијају заспали. Њима је све било ситно при образу - гинули су да не би умирали. Имало их је када се гинуло, а сада се не гине, па их нема - јер гинути се не може, а живјети се може без Црногорца. Лакосани као сви одметници, живе на стрек, вазda обувани, мру стојећи, вазda потпасани. Кад их питаš: Колико вас има? Наљуте се или кажу: - Доста! Колико је нестало? - Мнозина! А код куће остало? - Достина! У шуми су одбјегли? - Масовно! Погинулим - нема нигде броја, нико није главе износио! Заробљен је? - Више него један! А издао? - Ко је жив остао! Мучили их? - Ко нико никога!

Поносни су, јер Црногорци - то се рађа, не зарађује се. Умирали - да се пјесма роди. А када се, једном, пјесма роди, она никад не умире. Без битака нема ни јунака, без јунака нема ни пјесама.

Да је лако бити Црногорац, било би их колико и људи.

И њихов наук и аманет:

Тешко оној земљи и народу, где је више хљеба него вјере! И: на несретни општој ко се срећи, на раскршћу ко кућу окупи, никада му неће бити срећна!

Црногорци - чин и тулуна некадашње Душанове свите.

Црна Гора - једна и једина на свијету, непоновљива и немопирљива - гора ловорова!

Милосав ЛАЛИЋ

РИЈЕЧ ДВИЈЕ СА САВОМ ЈОКИЋЕМ

СЛИКАМ И ПИШЕМ

- УМЈЕТНОСТ Сава Јокића, по много чему заслужује и већу пажњу, од оне која од случаја до случаја долази до наших чула, рекао је Пере Пићан на отварању изложбе акварела и темпера овог умјетника у галерији "Аркада".

Поред сликарства, Саво Јокић се бави и књижевним радом. Своје прозне саставе и поезију објављује у НИН-у, Књижевним новинама, Политици, а своје самосталне изложбе је имао у нашој земљи и иностранству. Роман "Руке на решеткама" објавио је 1977. године у издању београдске "Слободе", а посветио га је дјечијима са Карабурме. Нови роман "Снежни лептир" и збирка пјесама "Смена ветрова" чекају издавача.

- Роман "Руке на решеткама" говоре о деликвенцији и животу дјечака на Карабурми у Београду. Он је триптих у коме су приповјетке везане, тако да кажем, у једну причу.

Хоће ли "Снежни лептир" бити наставак вашег досадашњег књижевног прошиљања?

- У њему је обрађена деценија

ја живота наших младића у скандинавским земљама. У књизи ће бити обрађене разне ситуације, као рецимо, снажљивост наших младића, а све проткано са дosta хумора. Дакле, то ће у неку руку бити моје досадашње књижевно промишљање.

О сликарству Јокић каже:

- У мом сликарству има доста лиризма, уз наглашене тонове боја. Као што је жеља код сваког умјетника не остати, тако да кажем, у неким ојајштвима, акојима је имао у нашој земљи и иностранству. Роман "Руке на решеткама" објавио је 1977. године у издању београдске "Слободе", а посветио га је дјечијима са Карабурме. Нови роман "Снежни лептир" и збирка пјесама "Смена ветрова" чекају издавача.

- Ко би други, него славни Ђура Јакшић. Он је био један од највећих српских поета и сликара. Такви се људи ријетко рађају. Они су двоструко слављени. Као сликари и као пјесници, рекао нам је Сава Јокић.

С. Паповић

ЧЕДО ВУКОВИЋ

НАД БУДВОМ БИЈЕЛИ ЈЕЛЕН

Дома Енхелејцима би најпрече да сакране мртве.

Тијело Јаритово оправше сунчаним водом, ухваћеном још изјутра, кад се извор сједињује с првим зраком из висине.

Тако гињеник би очиштен од калних путања за ногу и мисао. На склопене капке метнуше му два танка ловорова листа и Тemeјино око.

Најзад одгрунше велику гомилу, станиште упокојених порајаја.

За Јарита одабраше почасно место, у средишту гомиле.

По обичају, спустије га у раку међу четири пободене плоче. И зачудише се невисоки Енхелејци: Јарито бијаје дужи од копља које уз њега лежаше. Поред копља и мача наређаше здјеле и крчаге од печених глине – с храном и пићем. Одозго поставише пету плочу, пок је сеоски врач гласно препоручивао Јариту божанствима доњег свијета. Остали су стојали наоколо а једном руком на прсима, а другом одбацујући од себе смрт, као што чињаше и сам Медаур.

Не издружи, изговори Пларес:

– Јарито, сине мој, ти се искупи чистом смрћу и опростише ти богови – змијом те позваше у свој заграјај. И ја ти опратам – бијаше те зануди ватра младе главе. Ево ти чаше да жедан вино пијеш! Ево ти мача да браним себе и своје богове. Њихов си док је црног сунца под овом гомилом!

И похиташе Енхелејци да тијело затрају дробљеним каменом и црном земљом насту.

И жење падоше по хумци наручући пискавим гласовима.

Али, побједе нема без славља, без жртве захвалнице, без гозбе и подјеле ратног плијена.

Енхелејци заноћише уз разудану игру и пјесму. Опјали су се што хљебом што винским киселицем. Прескакали су огњеве и овнове на ражњиве има. С маскама од храстове коре на лицу махали су лучевим бакљама и трчали на гробне гомиле да и мртве залији вином. Кроз мрак су летјеле стријеле са запаленим катраном – која ће више и даље. У тој ноћи отјења и страсти већ не знаваху ко је коме муж или жена.

Хоћеш-нешећ, са свима су били и Пларес, Темеја и Вадика. Јер нема изузимања: кад се племе весели, два ока не плачу.

У среде те оргије легоше загрљени Хармонија и Кадмо, иако се раније бијају сложили да више неће имати дјече, да неће рађати нове патнике.

У неко доба ноћи рече мудра Хармонија:

– Краљу мој, ти нијеси рушио градова, ти си оснивач. По теби нашу Тебу у почетку зваху Кадмија. Сад, послије ове побједе, усред љубави народу, у овоме прелијепом крају – изабери мјесто, оснуји град који ће навремену пркосити!

На то Кадмо, избегавајући наглу одлуку, изговори:

– Овај народ заслужује да има такав град. Но, да преспавамо, Хармонијо – ноћ је мјаштавија а јутро трезвеније.

У сну му се указа невелик град под брдом – море му спија зидине а изнутра се дижу храмови и бијела здана. У окриљу града свио се пристан.

Јата галебова слијећу на бедеме и катарке бродова.

Изјутра Кадмо признаде:

– Хармонијо, ти си чудесна жена, кћи богиње и бога! Усадиши у мене ријеч, из ње у спу израсте град! И чуј: Теба је на сухом темељу, па сам одавно сањарио о граду међу морским воловима – све мислећи на посејдана.

И позва Плареса:

– Сазови старјешине, врате и градитеље – нек се окупите брзо – најбрже! Тренуци хтјења не чекају!

И потом одабрани Енхелејци кренуше са Кадмом и Хармонијом, не знајући шта они смјерају. Изостаде само пијани Агрон.

Убрзо стигоше испод купастог брда.

Ту израња нису стјеновита зараван, окружена морем са три стране. Прилаз јој од брда.

У даљину времена загледан, прозбори Кадмо:

– Еј, да је ту глас божанствене лире Амфионове, само би камење летјело и слагало се у бедеме! Али Амфион пострада у несрћину Ниобу.

Уздахну Пларес:

– Прије ћemo се ми покорити плочи но плоча нама! Или се вара моја оistarјела глава? Може ли бити и овако: вјерујеш ли у чаровит звук, и стије на ће се покренути?

– То је! – узвикну Кадмо.

– То је! – прихвати плавокоса Хармонија.

Пларес их гледаше зачуђено.

Потекоше Кадмове ријечи, брзе и видовите:

– То је мјесто као створено за

град! Сами нас богови овде доједоше. Ободом ћemo подићи зидине, не морају бити високе. Унутра: куће, храмови, трг. Град ће закрилити пристан, браниће га од валова. Близу је и острву... Не може боље, не може лепше!

Енхелејци га слушају као опчињене.

А присјети се Пларес:

„И Јарито је саварио: стјеновит град на стијени и над бедемом кип који бродаре штити од пропasti.“

Зато у темељ узидаше главу Јаритовог коња – бијаше на издавају, до погибије свог господара одбijaши сваку храну. Тако се извршила ратнија одлука племенска: дорат је жртвован божанствима морских дубина, а кост је у град утрађена.

Потом радови кренуше својим током. Градитељи обиљежише међе за зидине и капије. Сухим и сплавовима довлачили су бирano камење, зидали и надизијвали. Мајстори од сваке рuke хитали су у помоћ.

Једнога јесењег дана пред Кадмом и Пларесом доведено младог Енхелејца. Бијаше посјекао стабло у племенском заједничку, станишту шумских божанстава. Обичај је неуморлив: откнути момку десну руку.

Жао га Кадму – млад је, а ваљаће му и као градитељ. И узе решети Плареса пред стјарешинама:

– Момак је, дакле, посјекао једно стабло у тој шуми. Ту сумње ни спора није.

– Тачно.

– Је ли то шума свих вас?

– Јесте.

– Је ли и његова?

– Јесте.

– Има ли он дио у тој шуми?

– Има.

– Ако би се заједнички забран дијелио, да ли би и момак добио свој дио?

– Добио би.

– Он је посјекао свој дио. Дакле, није крив!

Енхелејци су бутили, невољко пристајући за Кадмовим вијугастим ријечима.

Сад Кадмо премјести мач с десног на лијево бедро и упита:

– Е па, је ли она шума ваш забран?

– Најстрожи!

– Она, рекосте, припада и боловима.

– Тако је.

– Стабла нијесу међу вама подијељена.

– Нијесу нити ћe.

– Смије ли се осјећи таква шума?

– Нипошто!

– Дакле, момак је крив као криво дрво.

– Крив је!

– Кадмо врати мач на десно бедро.

– Рекосте да шума припада племену.

– Рекосмо.

– Има ли и момак у њој свој дио?

– Па, могло би.

– Бар једно стабло?

– Тако је.

– Он је, дакле, посјекао свој дио и није крив... Тако бисмо могли у недоглед. У лавиринту путева и истину плету се замке којима власт лови ловину.

Завлада тишина. Енхелејци су, ишчекујући, погледали час у Кадма час у Плареса.

ТРАГОМ ДОКУМЕНТА ПРОШЛОСТИ (32)

ОДБРАНА КОСМАЧА

28. новембра 1869.

Поручник Покорни:

Јака киша и магла. Недјеља око 9 сати бोље вријеме. Царско-краљевској бригадној команди Будве телеграфисана порука о мотном окрају. По подне јака киша и магла. Видљивост на даљину никаква. Мјере опрезности уздвостручене. Гарнизон у строгој приправности.

Поручник Паулер:

Није било никаквих посебних догађаја.

29. новембра 1869.

Поручник Покорни:

Јака киша и магла. Ноћу пушчано на тврђаву. Установи у непосредној близини тврђаве. Нико не зна колико их је, видљивост никаква.

Поручник Паулер:

Договорио сам се са командантом тврђаве, господином поручником Покорним 27. ловачког батаљона, да зазидамо доње пушкарнице, што је истог дана изведено.

О немирним ноћима поручник Покорни опширно телеграфише својој команди у Будви (у 9 x прије подне): „Установи у 6 као и у 9,30 сати увече пушчи из Угљешине на тврђаву. Мјеси засипали батерију. Терен у Угљешини освијетљен свијетлећим ракетама и гађан гранатама. У 10 сати увече, пошто се више није чула пуњава, палјба обустављена.“

Пуковник фон шенфелд даје одговор сат касније (у 9 x прије подне):

„Извјештај примио к знању! Хитно тражим штедњу муниције. Споља вијест да се установи из Жупе (односи се на установе из Маина и Побора – M1) крећу ка Космачу. Повремено обавјештавати о ситуацији.“

30. новембра 1869.

Поручник Покорни:

Ракетна муниција као и гранате припремљене за бацање из стражарница. Стражарнице сазидане у доњим локалитетима. Гарнизон има строгу приправност.

У 1 сат 30 минута ноћи алармирале страже из обје стражарке. Јављају да су чули кораке и да је

камење ударало у кров. Био је такав мрак, да се ни корака испред ништа није видјело. Гарнизон остао под оружјем.

У 10 сати прије подне појавило се 12 устаника код Угљешине. Из батерије на њих пушчано из пушака и натјерани у бијег; двојица од њих остало да леже. У 9 сати 20 минута ноћи установи жестоко пушчали на нас. Бојао сам се ноћног напада. Алармирало све и радио се да приступимо тврђави. Алармирало све и радио се да приступимо тврђави. Алармирало све и радио се да приступимо тврђави.

У ноћи 2. децембра, у 10 сати, јавиле су наше двије страже да се из Угљешине чује пушчана палјба и тврђава.

Поручник Покорни:

Према телеграму добијеног раније од бригаде, устаници су се из Жупе повукли ка Космачу и, како смо могли да предпоставимо, уселили се у инаквите у Угљешини.

Спорт

ДРУГА САВЕЗНА ЛИГА

ДОБРА СЕРИЈА БУДВЕ

ШАХОВСКО ПРВЕНСТВО БУДВЕ

НАЈБОЉИ ДРАГАН ЈОВАНОВИЋ

● Учествовало 23 такмичара

ПОВОДОМ дана ослобођења града одржано је првенство у шаху за ову годину, општинског карактера, чији је организатор био Шаховски клуб Будва. Као нас је обавијестио **Вјеслав Фабрис**, секретар клуба, наступила су 23 такмичара, који су одмјерили снаге у просторијама хотела „Могрен“.

Најбољи је на крају био **Драган Јовановић**, рецепционер хотела „Следенди“ који је освојио 6 поена. Друго место припало је др **Митру Љубиши** који је сакрио поен мање, а треће место са 4,5 освојена поена дјелови **Душан Ченић**, **Милivoје Никчевић** и **Крсто Марковић**.

Награде најбољима уручиле су предсједник клуба **Др Никола Кујунџијевић**. — Првенство је потпуно успјело и то добрим дијелом захваљујући љубазним домаћинима из ЈУР „Авала“, **Марини Ивановић** и Јубу Пињатићу, као и спонзорима — „Меркуру“, Јадранском сајму, Будванској банци и другима, којима се на овај начин захваљујемо, рекао нам је Фабрис.

СЛЕДЕЋИ БРОЈ ПРИ
МОРСКИХ НОВИНА ИЗЛАЗИ
ЗИ 25. ДЕЦЕМБРА 1990.

ДОГОДИЛО се оно што су прогнозирали они који познају фудбал и прате игре нашег друголигаша: тим Будве, састављен од искусних играча, најзад је добио физионимију, не респектује ни једног противника, игра своју игру од које ће још више заизирати противници. То „уходавање“ резултирало је трима узастопним побједама. Прво је, након дosta блиједих игара и слабих резултата, некадашњи прволигаш, који је жарио и Европом убедљиво свалдан са 4:1. Цијела екипа је била изузетно надахнута, а посебно ветеран **Корак**, који је постигао и сва четири поготка, што се, ипак, ријетко дешава на нашим фудбалским теренима.

Услиједило је гостовање у Београду, на терenu Радничког који ове јесени на свом „буњишту“ није имао милости за противника. И измена је само за оне који нису присуствовали овом мечу — Будва је побједила убедљиво са 2:0. Први прави тријумф у гостима. Потпуно заслужен. Чак је могао бити и убедљивији да је **Зоран Батровић** био сигуран на бијеле тачке. Играли су момци које предводи тренер **Бора Лазовић** и надахнуто и борбено, и што је најважније — ефикасно. Показало се да повратак **Станка Думнића** итекако много значи за екипу. Он је у Београду играо изванредно и био стријелац.

Ново искушење, велико и слатко, било је гостовање лидера из Загреба. Знало се и прије ове такмичице да су Загрепчани тврд орах, да имају хомоген и уграп састав, сачињен од фудбалера који су прошли Динамову, али и друге фудбалске школе, и да се случајно не налазе на првом мјесту. И показали су у сусрету у Будви све те квалитети. Изванредно уз то технички припремљени, били су

заиста тежак противник. Но, екипа Будве је у овом сусрету заиста превазишла себе. Не зато што је побједила (2:1), већ из два фудбалска разлога. Прво, домаћини су успјели да послије само шест минута од вођства гостију, изједначе, не изгубивши ни мало главу, послије изванредног прдора и гола изванредног гостујућег фудбалера **Јурчевића**. И друго: нису посустали ни обесхрабрени домаћини били ни послије два нереализована једанаестерца, што баш не краси многе екипе. Прво је наиме, након што је **Јовица Бешлић** досудио пенал најкраща над **Думнићем**, ветеран **Корак** шутирао поред гола, да би десет минута касније, након играња руком у шеснаестерцу гостију, што је судија окартирао најтежком казном ветеран **Батровић** млако пласирао лопту која је била лак плијен за голмана **Госпина**. Но, не само да то није деморализало домаћине, него су још жешће атаковали ка голу гостију. Предност је да њих била у томе што је Загреб играо са десет играча од 50. минута, када је **Бешлић** искључио капитена **Бишикупу**, који му је упутио псовку након досуђеног једанаестерца. Стални напади су уродили плодом: петнаест минута прије краја **Зоран Батровић** се искупio за слабо изведену једанаestерcu. Послиje изванредне акције у којој је учествовало више домаћих фудбалера и изванредног центраршу **Ачића**, **Батровић** се нашао на правом мјесту и главом погодио мрежу **Госпина**. Био је то гол који је оборио лидера на леђа, а Будванима отклонио многе бриге, два кола прије краја јесењег дијела првенства.

С. Грговић ●

- Три узастопне побједе, воде Будвансу у мирни јесењи сан
- Послије Радничког у Београду, у Будви пао и лидер Загреб

БУДВА — ЗАГРЕБ 2:1 (1:1)

Стадион на Словенској плажи. Гледалаца око 3000. Судија: Јовица Бешлић (Кикинда) 7. Стријелци: Јурчевић у 30. (0:1), Станишић у 36 (1:1) и Батровић у 75 (2:1). Жути картони: Јелавић и Перковић (Загреб), Маџић и Бралетић (Будва). Црвени картон: Бишикуп (Загреб).

БУДВА: Радовић 7, Алиловић 7,5, Аничић 7,5, Станишић 8, Маџић 7,5, Мирковић 8,5, Батровић 7 (Кољеновић), Думнић 7,5, Корак 6,5, Адзић 8, Башковић (Бралетић 7).

ЗАГРЕБ: Госпин 7,5, Јелавић 7, Бишикуп 6,5, Жупетић 7, Чеко 6, Калапић 7,5, Папић 6, Кароглан 6,5, Јурчевић 7,5, Пингурић 6, Петричић (Перковић 6 — Бељан).

БОКСЕРСКА РЕВИЈА „ЈАДРАНСКИ БИСЕР“

ТРОФЕЈ ЗА ДОМАЋИНУ

- ● За најбољег боксера ревије, на којој су наступили такмичари из девет клубова, проглашен Фехми Хусен, који је први пут наступио у сениорској конкуренцији ● Никола Сјеклоћа, најбољи пионир

Ухали Јадранског сајма, пред око 500 гледалаца, за ослобођења Будве одржана је традиционална боксерска ревија „Јадрански бисер“. У пионирској, јуниорској и сениорској конкуренцији наступили су такмичари из београдског „Васе Стакића“ Будућности из Титограда, Никшића, Ловћена из Цетиња, Приштине, ваљевског Металаца, Динама из Панчева, Баната и домаће Будве. Судили су Душко Секулић, из Титограда (врховни судија), његов суграђанин **Бошковић** и **Перовић** из Никшића. Делегат Боксерског савеза Црне Горе, био је Јабучанин са Цетиња.

Они који су се те вечери искупили у хали Сајма нису зажалили. Присуствовали су једној успјелој спортској приредби, која је трајала пуна четири часа. Сијевале су песнице, као да се ради о важним бодовима лигашким, па је занимљивих борби било на претек.

Будвани су, дакако, највише били заинтересовани за наступ

домаћих боксера. И одмах да кажемо: они су их одушевили. То се посебно односи на **Фехми Хусена**, још увијек младог боксера, освајача многих медаља, омладинског репрезентативца Југославије. Он је први пут наступио у сениорској конкуренцији баш на овој ревији. Противник му је био, такође, млади, Титограђанин **Ђокић**, од ове сезоне првотимац Будућности. Хусен је био боли у прве двије рунде, када је жестоко нападао и сакупио много поена. У трећој рунди, видећи да губи меч, Ђокић је кренуо на све или ништа. Хусен се није дао изненадити: средином рунде лијевим крошевим снажно погађа противника и он лети на под. То је класичан нокаут и трофеј припада нашем даровитом боксеру, пред којим је заиста лијепа будућност.

За најбољег пионирског такмичара проглашен је **Никола Сјеклоћа**, такође наш суграђанин. Занимљиво је напоменути да су његову борбу са Беришом из Београда судије оцениле као изједначену. Но

специјални жири је исправио неправду судија (Сјеклоћа је у све три рунде био у свemu бољи) и прогласио га најбољим такмичаром у својој конкуренцији.

Резултати:

Пионири: Мајкић (Будва) — Милићевић (В. Стакић) 2:0, Сјеклоћа (Будва) — Бериш (В. Стакић) 1:1, Влаовић (Будва) — Јечменица (В. Стакић) 2:0, Тићић (Будућност) — Папић 0:2, (В. Стакић) (рсц. у 2. рунди), Бурковић (Ловћен) — Јовановић (Банат) 0:2 (рсц. у 1. рунди).
Јуниори: муша: Вучковић (В. Стакић) — Јончар (Никшић) 0:2, Топлица (Приштина) — Чабаркапа (Никшић) 0:2, бантам: Плавци (Приштина) — Азифи (Приштина) 2:0, лака: Ука (В. Стакић) 2:0, перола: Мијани (Приштина) — Лападат (Динамо) 2:0, полувелтер: Живановић (Металац) — Бурковић (Ловћен) 0:2, полусредња: Пантелић (Динамо) — Радуловић (Будућност) 0:2, Бориловић (Ловћен) — Јовићевић (Ловћен) 2:0, Радовић (Никшић) — Гапић (Приштина) 2:0.

Сениори: полувелтер: Алковић (Будућност) — Јовановић (Будућност) 2:0, (рсц. у 1. рунди), велтер: Ђокић (Будућност) — Хусен (Будва) 0:2 (ко у 3.

ФЕХМИ ХУСЕН

рунди), Поповић (Будва) — Новишић (Будва) 0:2, полусредња: Ђуричковић (Будућност) — Перовић (Ловћен) 0:2, супертешка: Поповић (Никшић) — Лабовић (Будва) 2:0.

С.Г.

Приморске новине

Лист ССРН општине Будва. Издавач Културно-информативни центар Будва. В.Д. директор Бранислава Љијешевић Уређује Редакциски колегијум. Главни и одговорни уредник Владимир Станишић. Адреса редакције „Приморске новине“ Будва, телефон 51-194, 51-487. Број жири-рачуна. 20710-603-1809 код СДК Будва. Штампа „Побједа“ Титоград. Претплата за годину дана 120 динара, за иностранство 30 добра. Рукописи се не враћају.

